

museum arnhem

Gewaardeerd door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 30-06-2024

DDO/Accountants B.V.

דדו
de cijfers voorbij

Jaarstukken 2023

INHOUDSOPGAVE:

	Pagina
1. Algemeen	2
2. Verslag raad van toezicht	5
3. Bestuursverslag	8
4. Financiële informatie	17
5. Jaarrekening	24
6. WNT-verantwoording	48
7. Controleverklaring accountant	58

BIJLAGEN:

bijlagen bij verslag raad van toezicht:

- A. profiel raad van toezicht
- B. overzicht (neven)functies raad van toezicht en bestuur
- C. bijlagen collectiemanagement: overzichten verwervingen en ontzamelde objecten
- D. bijlage bedrijfsvoering: organogram Museum Arnhem
- E. toelichting op uitputting specifieke trajecten:
penvoerderschappen 025-Makelaar en *Ontgrenzen*
- F. toelichting uitputting investeringsprojecten

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

1. Algemeen

Adresgegevens Stichting Museum Arnhem:

Utrechtseweg 87

6812 AA Arnhem

Kamer van Koophandel: 53141431

Museum Arnhem

Museum Arnhem is hét museum voor moderne en hedendaagse kunst van de stad Arnhem met als hoofdthema Kunst & Samenleving. En samen met partner Rozet vertelt Museum Arnhem in het Erfgoedcentrum over de geschiedenis van Arnhem. Museum Arnhem bestaat ruim 100 jaar (24-09-1920). De stichting Museum Arnhem bestaat sinds 2011 (oprichting op 6 juli onder de noemer Stichting Musea Arnhem). Het museum was tot 1 januari 2014 onderdeel van de gemeente Arnhem.

Statutaire doelstelling

Het doel van de Stichting Museum Arnhem is het verwerven, behouden, onderzoeken, presenteren, documenteren en geven van bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mensen en de omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoeg.

Missie

De missie van Museum Arnhem is de volgende:

Museum Arnhem staat midden in de samenleving. Wij brengen kunst naar mensen toe: vanuit het hart. Wij zoeken daarbij steeds naar de verbinding: met u, met de stad en met het nu. Kunst die gaat over de samenleving en de positie van mensen is wat onze collecties realisme, hedendaagse en niet-westerse kunst, vormgeving en sieraden verbindt. Op onze unieke locatie waar natuur- en cultuurbeleving samenkomen, willen wij inzicht én uitzicht bieden. Wij doen dat met een gevarieerd en avontuurlijk programma.

Governance

De bestuurlijke organisatie van Stichting Museum Arnhem is een raad van toezicht-model. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en ook die van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in de statuten van de stichting en verder uitgewerkt in een directiereglement. De raad van toezicht en de bestuurder onderschrijven de Governance Code Cultuur en dragen zorg voor naleving van deze code.

Samenstelling directie

De directie vormt het bestuur in de zin van de wet en bestaat uit één directeur:
drs. Saskia Bak

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Samenstelling raad van toezicht

De raad van toezicht van Museum Arnhem bestaat uit vijf personen.

	Aantreden	1 ^e termijn	2 ^e termijn
mr. Eelco Schwartz	21-09-2016	2020	2024
Corinne Casseres MBA (vice-voorzitter)	23-09-2019	2023	2027
Elmar Noteboom	18-12-2019	2023	Afgetreden 19-12-2023
mr.drs. Margreet Blaisse (voorzitter)	23-03-2022	2026	
drs. Mirjam Blott	23-03-2022	2026	

Subsidiëring gemeente Arnhem

Museum Arnhem ontvangt een exploitatiesubsidie van de gemeente Arnhem. In samenspraak met de gemeente Arnhem zijn activiteitenindicatoren opgesteld. Voor de uitvoering van activiteiten in 2023 is een activiteitenplan opgesteld en subsidie aangevraagd bij de gemeente. Deze is verleend. Na afloop van het jaar legt het museum inhoudelijk en financieel verantwoording af in de jaarstukken. In een apart activiteitenverslag ontvangt de gemeente Arnhem een volledig overzicht van de activiteiten. De activiteiten vinden plaats in lijn met het meerjarenbeleid, dat is vastgelegd in OPEN! Meerjarenbeleidsplan Museum Arnhem 2022-2027.

Subsidiëring Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Museum Arnhem heeft in samenwerking met het Valkhof Museum (Nijmegen) een groot, vierjarig samenwerkingsproject ontwikkeld, getiteld *Ontgrenzen*. De realisatie van dit samenwerkingsproject is gedeeltelijk gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de Basisinfrastructuur 2021-2024 (BIS). Museum Arnhem is penvoerder in deze samenwerking en presenteert de jaarlijkse inhoudelijke verantwoording en besteding van ontvangen subsidie als onderdeel van de jaarrekening.

Overige financiering

Voor projecten worden aanvullende projectsubsidies aangevraagd bij landelijke en lokale fondsen. Regulier heeft het museum naast de subsidie eigen inkomsten onder andere uit kaartverkoop en de museumwinkel. Museum Arnhem is partner van de VriendenLoterij.

Horeca B.V.

In 2022 heeft Museum Arnhem een aparte B.V. opgericht voor de horeca-activiteiten in het museumgebouw. De gegevens van deze B.V. zijn:

Café Museum Arnhem B.V. - Handelend onder de naam Café Pierre
Utrechtseweg 87
6812 AA Arnhem
Kamer van Koophandel: 85678058

In deze jaarstukken wordt in alle gevallen de geconsolideerde positie en situatie van de stichting (Stichting Museum Arnhem) en de 100% dochtermaatschappij (Café Museum Arnhem) bedoeld, tenzij anders aangegeven.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Culturele ANBI

Stichting Museum Arnhem is door de Belastingdienst per 6 juli 2011 aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Museumregister en Museumvereniging

Museum Arnhem is een geregistreerd museum en is lid van de Museumvereniging.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

2. Verslag raad van toezicht

Terugblik op een eerste jaar weer volledig open

2023 was het eerste volle kalenderjaar dat het museum weer volledig open was. Het was een jaar waarin het museum zijn balans in het 'going concern' zocht. Dat is goed gelukt getuige het aanbod van een aantal mooie tentoonstellingen. Het grote aantal bezoekers (meer dan het beoogde aantal van 75.000) laat zien dat het publiek de tentoonstellingen waardeert en het museum weer goed weet te vinden. De tentoonstelling *Kunst in het derde rijk* was één van hoogtepunten, maar er was veel meer om trots op te zijn, zoals de dubbeltentoonstelling *Baluschek & Willink*.

De nog jonge organisatie vindt steeds beter zijn vorm. Er is veel ambitie en werkracht en de inrichting van de organisatie is aangepast aan wat er nodig is. Omdat het een kleine organisatie is, hebben ziekte en het vertrek van medewerkers een direct effect. Daarvoor is oog en er zijn stappen gezet om kwetsbaarheden op te lossen.

Grote thema's op de agenda van de raad van toezicht waren naast het algehele reilen en zeilen en de financiële ontwikkelingen, de zorgvuldige voorbereiding van de tentoonstelling *Kunst in het derde rijk*, (de afwikkeling van) de Biënnale Gelderland en de samenwerking met het Erfgoedcentrum. Ook de periodieke Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E), een aangescherpt plan voor diversiteit en inclusie en de vaststelling van een nieuwe procuratieregeling passend bij de nieuwe inrichting van de organisatie stonden op de agenda. Ook heeft de raad van toezicht een besluit goedgekeurd tot afstoting van meubels en textiel uit een tweetal legaten (Brantsen en Verhuell). De (financiële) afwikkeling van de bouw, die langer heeft geduurd dan voorzien, is regelmatig onderwerp van gesprek geweest en inmiddels afgerond. Belangrijk thema was ook de zorg om (de dekking van) de hoge energiekosten.

Financiën

Alle financiële stukken worden in de auditcommissie voorafgaand aan de vergadering van de raad van toezicht besproken, waarna ze samen met de verslaglegging van die vergaderingen in de vergaderingen van de raad van toezicht worden geagendeerd. Het accountantsverslag en de jaarstukken 2022 zijn in het bijzijn van de accountant behandeld en goedgekeurd in de vergadering van de raad van toezicht op 22 maart 2023. In de vergadering van 19 september 2023 is de onderbouwde (negatieve) begroting voor 2024 besproken en goedgekeurd. Het verloop van de exploitatie is in alle vergaderingen besproken aan de hand van de rapportages van het museum.

Samenstelling raad van toezicht

In de vergadering van de raad van 21 juni 2023 is Corinne Casseres voor een tweede termijn benoemd. De termijn van Elmar Noteboom liep in december af. Hij heeft afgezien van een tweede termijn. De leden van de raad hebben met veel plezier samengewerkt met Elmar Noteboom en het museum heeft geprofiteerd van zijn kennis en betrokkenheid. De werving voor zijn opvolging is ingezet met ondersteuning van het bureau Binoq Atana.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Vooruitblik op 2024

Aandachtspunten in het toezicht zullen de uitvoering van het jaarplan en het bijbehorende financiële plan zijn. Daarnaast heeft de raad van toezicht oog voor de medewerkers van team Museum Arnhem die aan die uitvoering vormgeven.

In 2024 zal de samenstelling van de raad van toezicht wijzigen, door het vertrek van Elmar Noteboom in 2023 en van Eelco Schwartz (na een tweede termijn niet meer herbenoembaar) aan het einde van het kalenderjaar. De raad van toezicht zal formeel reflecteren op zijn eigen functioneren en zal ook opnieuw een 'benen op tafel' overleg initiëren.

Werkwijze raad van toezicht

Governance

De raad van toezicht werkt volgens de principes van de Governance Code Cultuur. De leden van de raad zijn onafhankelijk, er is een rooster van aftreden en een vastgestelde profielschets van de raad van toezicht (zie bijlage A). Hierin is ook de diversiteit van de raad geborgd. Er worden functioneringsgesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder. Ook evalueert de raad van toezicht periodiek zijn eigen functioneren. Het lidmaatschap van de raad van toezicht is onbezoldigd.

Commissies

De raad van toezicht kent twee vaste commissies: een auditcommissie en een renumerationcommissie. De auditcommissie bestond in 2023 uit Corinne Casseres (voorzitter) en Eelco Schwartz. De renumerationcommissie bestond uit Eelco Schwartz en Margreet Blaisse. Mirjam Blott is verantwoordelijk voor de contacten met de personeelsvertegenwoordiging (PVT). Gesprekken met de PVT worden in de regel door twee leden van de RvT gevoerd.

Vergaderingen in 2023

In het verslagjaar is vier keer regulier vergaderd met de directeur-bestuurder. De controller was bij alle vergaderingen aanwezig bij de behandeling van de financiële agendapunten. De auditcommissie kwam ook viermaal bij elkaar. Deze vergaderingen vinden telkens plaats een week voorafgaand aan de vergadering van de raad van toezicht met de controller en de directeur-bestuurder.

De renumerationcommissie heeft een jaargesprek gevoerd met de directeur-bestuurder en heeft daarover teruggekoppeld in de raad van toezicht.

Rondom de vergaderingen zijn er diverse inleidingen geweest, als toelichting op een tentoonstelling of op werkzaamheden van collega's uit het museum. Deze inleidingen geven de raad van toezicht een mooi inzicht in wat het museum bezighoudt. De raad van toezicht stelt deze inleidingen zeer op prijs en dankt het team Museum Arnhem hiervoor.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Afstemming

De voorzitter heeft voorafgaand aan iedere vergadering agendaoverleg met de directeur-bestuurder. Daarnaast praat de directeur-bestuurder de voorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de auditcommissie tussentijds bij over relevante (financiële) ontwikkelingen. Op thema's is er voor advies tussentijds overleg tussen de directeur-bestuurder en de portefeuillehouders in de raad van toezicht (bv. over de (financiële) afwikkeling van de bouw en collectieaangelegenheden). Er heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de personeelsvertegenwoordiging van het museum en de contactpersoon van de raad van toezicht. Dat gesprek is teruggekoppeld aan de directeur-bestuurder en aan de raad van toezicht.

De directeur-bestuurder en de leden hebben voorts tussentijds contact als er ontwikkelingen zijn die aandacht behoeven. In 2023 was dat onder andere het geval in verband met de berichtgeving over de Biënnale Gelderland, (mogelijke) acties van klimaatactivisten, de tentoonstelling *Kunst in het derde rijk*, de energiekosten en de (financiële) afwikkeling bouw.

Tot slot

De raad van toezicht kijkt terug op een jaar waarin mooie resultaten zijn geboekt en bedankt alle medewerkers van Museum Arnhem voor hun inzet en ambitie.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

3. Bestuursverslag 2023

Museum Arnhem begon het jaar 2023 met een klapper, namelijk de presentatie van *De Vaandeldrager* van Rembrandt. *De Vaandeldrager on tour* is, passend bij Museum Arnhem, gepresenteerd in de context van de kritische discussie die over de aankoop van dit meesterwerk is gevoerd. De presentatie werd zeer goed bezocht, net als de tentoonstelling *Kunst in het derde rijk*, die nog doorloopt in 2024.

In dit eerste volledige (boek)jaar, na de heropening in mei 2022, trokken we ruim 40% meer bezoeken dan begroot. Hiermee hebben we de hoge bezoekersbelangstelling na de heropening kunnen continueren.

We zien ook dat het museum langzaam maar zeker in regulier vaarwater komt. De aandacht verschuift van alles rondom bouw, herinrichting en opstart naar de reguliere museumexploitatie en de programma-ontwikkeling voor de komende jaren. Tegelijkertijd zien we dat een stabiel verloop van de exploitatie bemoeilijkt wordt, als gevolg van externe ontwikkelingen, Na de corona jaren was dat in 2023 de extreem hoge energieprijis. We hebben mede daardoor in 2023 moeten schakelen in onze programmavoorbereiding en de bedrijfsvoering. In dit bestuursverslag lichten we dat op hoofdlijnen toe, evenals de realisatie van de beleidsdoelstellingen, de uitvoering van de collectietaak, overige bedrijfsvoering en het financiële verloop van 2023. In het verslag is meegenomen hoe we omgaan met de Code Diversiteit en Inclusie. Fair Practice lichten we toe onder bedrijfsvoering op pagina 13. De Governance Code Cultuur staat toegelicht in het verslag van de raad van toezicht. Het profiel is toegelicht in bijlage A, bijlage B is het overzicht met nevenfuncties. Het rooster van aftreden is opgenomen onder Algemeen op pagina 3.

Financieel verloop

We eindigen dit jaar met een positief saldo. Dat saldo hebben we enerzijds kunnen realiseren door het hoge bezoekaantal en het genereren van aanvullende externe gelden voor programma. Anderzijds is het ontstaan door noodzakelijke opschortingen van investeringen in programma-ontwikkeling, invulling van vacatures en optimalisaties in de herinrichting van Museum Arnhem.

Uitstel van optimalisaties wordt verklaard door een nog openstaande financiële discussie met de gemeente Arnhem over de afhandeling van de bouw. Het budget was uitgeput en zolang het gesprek nog liep, konden vervolgprojecten niet worden ingezet. De discussie is in de loop van '23 beslecht en de eerste optimalisatieprojecten zijn uitgevoerd. De rest volgt in 2024.

Medio 2023 kregen we signalen dat onze energierekening over 2023 zou kunnen verviervoudigen ten opzichte van de door ons begrote energielasten in de goedgekeurde begroting. Dit naast overige prijspeilstijgingen variërend van 5 – 20% voor lonen, schoonmaak, beveiliging, IT en materialen.

Vanuit onze bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de continuïteit van onze organisatie hebben we investeringen in (vervolg)programmering en het invullen van tijdelijke functies (deels ziektevervanging) beperkt en waar mogelijk bezuinigd op onze reguliere exploitatie. Over de gestegen energielasten en overige kosten hebben we contact gehouden met de gemeente Arnhem. We hebben eind 2023 een eenmalige compensatie gekregen van 240.020 euro voor 2023; opgebouwd uit een compensatie voor toegenomen energielasten van 200.000 euro en voor het overige voor compensatie van huurverhoging. Door de combinatie van tussentijds ingrijpen in onze uitgaven en de eenmalige compensatie,

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

realiseren we een positief resultaat. Hoewel we de energieafrekening van 2023 nog niet hebben ontvangen bij het opstellen van de jaarrekening, kunnen we dankzij de compensatie weer de vereiste investeringen doen in programma-ontwikkeling en de organisatie om ons bezoekersniveau op peil te houden. Dat is weer nodig om het vervolg programma te kunnen financieren. De exploitatiesubsidie voorziet, behoudens de toepassing van een accres van 4,3%, niet in compensatie structurele kostenstijgingen op een hoger niveau.

Realisatie beleid/strategische doelstellingen

We geven vorm aan ons beleid en onze strategische doelstellingen, zoals beschreven in *OPEN! meerjarenbeleidsplan 2022-2027* in ons programma van tentoonstellingen, activiteiten en publieksbegeleiding. We vergroten en verbreden ons publiek, we zijn van betekenis voor Arnhem en de Arnhemmers en we hebben positie als betekenisvol landelijk kunstmuseum. Ook bouwen we ons ondernemerschap verder uit. Dit lichten we toe op pagina 14.

Vergroten en verbreden publiek en betekenis

Bezoek en bereik

Met de tentoonstellingen *De Vaandeldrager on tour*, *How Dare You Make Me Feel This Way*, *Hans Baluschek & Carel Willink - Kunst voor het Volk*, *Tussen Grenzen* en *Kunst in het derde rijk* realiseren we dit eerste volle jaar na heropening meer en breder bezoek dan voor de verbouwing; 105.665 bezoeken uit het hele land. Hiermee geven we ook vorm aan onze positie als landelijk kunstmuseum. Daarnaast trokken we nog 26.267 bezoekers in het Erfgoedcentrum met programma voor onderwijs, de tentoonstelling *Van de ramp gered!* en de vaste presentatie. Ook realiseerden we ruim 29.000 bezoekers aan programma buiten de museummuren (Kijkwijzers & tuin).

Naast direct bezoek en deelname bereikten we mensen met de Uitnacht, met onze muurschilderingen in de stad en online. Op onze verschillende sociale mediaplatforms hebben we 40.929 volgers; een stijging van 17% ten opzichte van vorig jaar. Ons website-bezoek is nagenoeg gelijk gebleven.

We genereerden aandacht voor het museum en het programma in lokale en landelijke media. De totale berichtgeving in de media in 2023 bestond uit 3.052 berichten met een mediawaarde van € 4.069.982 en een bereik van 188.553.076. Dat is een verdubbeling op gebied van mediawaarde- en bereik ten opzichte van 2022. Daarnaast verschenen we in internationale media. Daarnaast zijn voor de tentoonstellingen campagnes opgezet met radiospots, advertenties (on-en offline), postercampagnes en andere.

Impact

Diversiteit & inclusie is een belangrijk uitgangspunt in onze programma-ontwikkeling. Dat organiseren we door vertegenwoordigers van nieuwe doelgroepen te betrekken. Voor *How Dare You Make Me Feel This Way* gingen we nog een stap verder en hebben we publiek uit de trans- en de queergemeenschap uitgenodigd om hun verhaal te vertellen.

Dit project voerden we uit onder de noemer van *Ontgrenzen*; een programma gericht op publiek dat zich (nog) niet in onze musea herkent en dat we samen met het Valkhof Museum organiseren in het kader van de BIS (basisinfrastructuur van OCW).

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

We zorgen met ons jaarprogramma voor een brede representatie van kunstenaars met diverse culturele achtergronden en geven meerstemmige perspectieven op de onderwerpen. Museumteksten, presentatievormen en activiteiten stemmen we af op nieuwe doelgroepen. Voor *Tussen Grenzen* bijvoorbeeld hebben we samengewerkt met mensen met een migratieachtergrond voor advies, de toelichtende teksten op de thema's en voor de opening en het slotweekend. Ook zijn er kunstopdrachten gegeven aan kunstenaars met een migratieachtergrond die hebben samengewerkt met migrantengemeenschappen uit Arnhem om hun verhalen te verbeelden. Hiermee genereren we betekenis voor nieuwe groepen in deze stad: hun verhaal wordt verteld in het museum.

Betekenis genereerden we ook met andere verbindende programma's, zoals de *Kijkwijzers* (programma voor kwetsbare ouderen), ons activiteitenprogramma en ons onderwijsaanbod voor het primair en voortgezet onderwijs, MBO en HBO. Voor MBO is aansluiting gezocht rondom burgerschapsthema's als identiteit, omgaan met meervoudige perspectieven, vooroordelen en discriminatie en kritische denkvaardigheden. Onderwijs is een belangrijke doelgroep voor Museum Arnhem. Doel is om zoveel mogelijk kinderen en jongeren kennis te kunnen laten maken met kunst en cultuur. We bereikten in 2023 5.343 leerlingen in onderwijsverband. In 2023 hebben we ook een nieuwe kinderdirectie aangesteld van vier kinderen met diverse achtergronden.

Vorbereidingen en overig

In 2023 is gewerkt aan een flink aantal projecten voor 2024 en verder, zoals een grote internationale samenwerking over vrouwelijke kunstenaars en modernisme (samen met Saarland Museum in Saarbrücken en Museum Belvedere in Wenen) en een project over Indonesische kunst na de onafhankelijkheid.

Het tweede project in het kader van *Ontgrenzen* is ook gestart, met jonge hiphoppers. We schrijven samen met het Valkhof Museum een nieuwe BIS aanvraag voor de periode 2025-2028. Hiervoor is een voordracht van de provincie Gelderland nodig (inmiddels verstrekt). De Biënnale Gelderland, editie Valkhof Museum, was gepauzeerd en de samenwerking met de curatoren beëindigd. Hiertoe werd besloten omdat er sprake was van tekortkomingen in de organisatorische samenwerking. De musea zijn tot een afwikkeling gekomen met de kunstenaars en de curatoren.

Collecties

Museum Arnhem heeft een overeenkomst afgesloten met de gemeente Arnhem over het beheer van de collectie. Het beleid op het gebied van het beheer van de collectie is vastgelegd in het *Collectieplan 2022-2027*. Het museum beheert eind 2023 23.641 objecten. De registratiegraad is dan 98,69% en de digitaliseringsgraad komt op 99,56%. Beiden zijn daarmee boven de door onszelf gestelde norm van 95%.

Er is in 2023 een aantal kleine schades geweest aan de collectie, voornamelijk aan kunstwerken in de tuin. Los van de behandelingen van kleine schades en kunstwerken die tentoongesteld worden, is het werk *Shattered Ghost Stories* van Lydia Schouten gerestaureerd (mede betaald door Bonnefanten Museum) en daarna gepresenteerd in het Bonnefanten Museum.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Collectievorming

De collecties moderne kunst, hedendaagse kunst, ontwerp en erfgoed zijn landelijk van betekenis. De verdere collectievorming van het museum vindt plaats binnen het thema Kunst & Samenleving. We doen aankopen met steun van het Mondriaan Fonds en de VriendenLoterij en we ontvangen met regelmaat genereuze schenkingen en legaten. Wij danken de schenkers: Jan Wensink, Kees Hoogenboom (Amsterdam), mevrouw Rini Dippel (legaat via Vereniging Rembrandt), Raymond Learsy, Botland Collectie en Ted Noten. Zie overzicht "verwervingen" (bijlage C).

Verwervingen

Het verwervingsbeleid op het gebied van de hedendaagse kunst richt zich aansluitend op het hoofdthema van Museum Arnhem - Kunst & Samenleving - onder meer op gender, ecologie, migratie, diverse culturele perspectieven en dekolonisatie. De eerdere focus op kunst gemaakt door vrouwen en kunstenaars met diverse culturele achtergronden blijft een vanzelfsprekend uitgangspunt voor Museum Arnhem. Daarmee geven we al decennialang vorm aan diversiteitsbeleid in de collectievorming en in de (collectie) presentaties. Op het gebied van het interbellum zijn diverse aanwinsten geweest, passend in de ambitie om deze collectie te internationaliseren en diversifiëren. En we hebben met aankopen een impuls gegeven aan de collectie lichaamsgerelateerd ontwerp. Op erfgoed wordt niet proactief verzameld, maar indien relevant vullen we de collectie aan met schenkingen en legaten. Het complete overzicht "verwervingen" is terug te vinden in bijlage C. In 2023 hebben we een nieuw *Collectie- en aankoopbeleidsplan 2024-2025* geschreven en ingediend bij het Mondriaan Fonds. De aanvraag is gehonoreerd met een bijdrage van 200.000 euro voor de aankoop van kunst na 1945.

Ontzamelen

Naast verwerven maakt ontzamelen deel uit van de collectievorming. Er is in 2023 een afstotingsbesluit voorbereid voor een deel van de meubels en textiel uit de legaten Brantsen en Verhuell. De objecten zijn gewaardeerd en hebben geen hoge cultuur- en sociaalhistorische waarde. Ook de museale waarde is gering. We stoten af binnen de regelgeving voor afstotingen (LAMO en Erfgoedwet). Het afstotingsbesluit is goedgekeurd door de raad van toezicht (vergadering 19-09-2023). De gemeente Arnhem is de juridische eigenaar van de objecten en het college van B&W besluit in 2024 (inmiddels genomen). De uitvoering van het besluit staat gepland in 2024. Zie bijlage C voor het overzicht met de af te stoten objecten.

Ontsluiting voor publiek

De collectie is ontsloten op onze website en de web toepassing Collectie-Connectie. Er is in 2023 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar het door ontwikkelen van Collectie-Connectie met andere musea. Dat lijkt haalbaar, op basis waarvan er een projectplan doorontwikkeling Collectie-Connectie wordt geschreven en ingediend bij Cultuurloket DigitALL (2024).

Onderzoek

Onderzoek is gekoppeld aan de programma-ontwikkeling en het verwervingsbeleid van Museum Arnhem. In 2023 is onderzoek gedaan op het gebied van hedendaagse kunst en mode met migratie als onderwerp, naar Willink en zijn leermeester Baluschek, naar kunst in het derde rijk. Ook is er onderzoek gedaan voor programma in de komende jaren, waaronder

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurlsen AA
d.d. 19-03-2024

naar de eigen collectie voor *Museum of Memory* (collectiepresentatie in 2024), Jan Mankes, vier geschilderde altaarluiken en de collectie Schoo. Hiervoor is een aanvraag voor een conservatoren stipendium bij het Cultuurfonds gedaan. Voor een groot project over Indonesische kunst is een extern onderzoek gedaan naar Indonesische kunst na de onafhankelijkheid en intern naar hedendaagse kunst (loopt nog door). Onze collectie wordt onderzocht op sporen van slavernijverleden.

Bedrijfsvoering

Afronding bouw en gebouwbeheer

Een deel van de lijst met opleverpunten bouw (eigenaarsdeel gemeente Arnhem) is in 2023 afgehandeld, een ander deel staat nog open. Hierdoor en door langdurige ziekte in Museum Arnhem loopt het opzetten van een MJOP (meerjarenonderhoudsplan) voor het gebouw vertraging op. Dagelijks gebruikersonderhoud en facilitair beheer van het gebouw is wel opgepakt. Vaste onderdelen, zoals een calamiteitenplan en een Arbo risico-inventarisatie zijn onderdeel van de planning & control cyclus.

De laatste (financiële) discussiepunten met betrekking tot de bouw zijn in de loop van 2023 afgerond. Hierdoor is er weer ruimte in de investeringsbegroting en kunnen opgeschorte optimalisaties in de herinrichting worden doorgevoerd.

Duurzaamheid

Het gebouw van Museum Arnhem is niet alleen uitgebreid en gerenoveerd, maar ook verduurzaamd; WKO, zonnepanelen, isolatie en ledverlichting. We hebben nog geen opgave van ons energieverbruik. De museale inrichting van het museum is duurzaam opgezet. In de bedrijfsvoering sturen we op duurzaamheid; hergebruik verpakkingsmateriaal collectie, afvalscheiding, weinig papierverbruik, voorkeur voor duurzaam of biologisch geproduceerde producten en inkoop bij lokale leveranciers.

Organisatieontwikkeling

Op basis van een extern advies voor een efficiënte basisorganisatie van de publieksontvangst, is er een aantal wijzigingen in de organisatiestructuur doorgevoerd. Het betreft het formeren van een afdeling Bedrijfsvoering & Publieksontvangst, waarin de (voormalige) Serviceafdeling en de financiën zijn geïntegreerd. Er is een nieuw hoofd benoemd en processen en onderliggende regelingen zijn aangepast volgens het vier ogen principe, waaronder de procuratieregeling. Het Management Team van Museum Arnhem is met het nieuwe hoofd weer in werking. Voor de publieksontvangst is de nieuwe functie van teamleider ingevuld. Het collectiemanagement valt nu, net als de conservatoren, onder de directeur. Zie bijlage D voor het organogram.

Een aantal functies was vanuit de heropening ingevuld door externen. Met het afronden van de opening zijn de functies van manager marketing & communicatie, medewerker marketing & communicatie en senior projectleider tentoonstellingen en activiteiten ingevuld binnen de formatie. Er zijn in 2023 vacatures ontstaan op het terrein van projectleiding en binnen het conservatorenteam. De projectleiding is inmiddels ingevuld. Een brede en intersectionele benadering is onderdeel van onze werving en selectie, zowel voor de vaste functies bij Museum Arnhem, onze raad van toezicht, als voor tijdelijk rollen en vaste Zzp'ers met wie we samenwerken.

Museum Arnhem is aangesloten bij *Musea Bekennen Kleur* en er is een plan van aanpak

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

diversiteit & inclusie. Naast ons programma en brede wervingen hebben we aandacht voor inclusief taalgebruik en veilig inclusief werken, via trainingen en workshops, intervisie en extern advies.

Voor 2023 stonden de functioneren- en beoordelingscyclus en het verder ontwikkelen van projectmatig werken op de agenda. Met de nieuwe projectleiders wordt dat laatste opgepakt. De beoordelingscyclus is geïmplementeerd.

In 2023 kampte het museum met langdurige ziekte (grotendeels niet arbeidsgerelateerd), deels op strategische posities. Hierdoor loopt een aantal ontwikkelprojecten zoals inkoopbeleid, meerjarenonderhoudsplan en de opzet van een zakelijke vriendenvereniging achter. Ook was er ziektevervanging nodig. Deze hebben we spaarzaam ingevuld vanwege het energievraagstuk en de sterke kostenstijgingen.

Fair Practice

Voor de medewerkers van de Stichting Museum Arnhem passen we de geldende Museum cao toe (cao-volger). Externe opdrachten en inhuur lopen via overeenkomsten binnen wet- en regelgeving en betaling afgeleid van de Museum cao en de rekenmodules van digiPACCT; platform voor HR en arbeidsvoorwaarden in de culturele en creatieve sector. We onderschrijven de richtlijn kunstenaarshonoraria en passen deze toe.

Voor de medewerkers in Café Museum Arnhem B.V. is de cao van het Nederlands Horeca Gilde (NHG) van toepassing.

Risico's

De risico-inventarisatie van Museum Arnhem is geactualiseerd. De hoogste risico's hebben betrekking op prijspeilstijgingen en langdurig verzuim medewerkers. Voor de risico's zijn de beheermaatregelen en de acties in kaart gebracht.

Overig

Covid-19 heeft in 2023 geen direct aanwijsbare gevolgen meer gehad voor museumbezoek, zowel in aantallen als in mogelijkheden voor ontvangst.

De huurovereenkomst van het Erfgoedcentrum is door Museum Arnhem niet verlengd. Er was bij partner Rozet onzekerheid over de bekostiging van de Gelderland Bibliotheek door de provincie Gelderland. Wij hebben niet de organisatorische en financiële mogelijkheden om het Erfgoedcentrum zelfstandig open te houden. Het risico van terugtrekken van Rozet (Gelderland Bibliotheek) was voor Museum Arnhem een belemmering om een verdere lange termijnverplichting voor huur van het Erfgoedcentrum aan te gaan. Nadat de bekostiging voor komend jaar was veiliggesteld, hebben we in onderling overleg een vervolg huurovereenkomst voor een jaar afgesloten en zijn we in gesprek over de toekomst van het Erfgoedcentrum. Wij vinden het een kansrijk en waardevol concept, maar hebben als partners geconstateerd dat de grondslagen en de afspraken op basis waarvan het Erfgoedcentrum tien jaar geleden is gestart, onhelder zijn.

Ook zijn de culturele en maatschappelijke werkelijkheid in tien jaar tijd enorm veranderd en hebben beide partners een vernieuwde visie en organisatie. Dit vraagt om een herziening van het Erfgoedcentrum samen met Rozet, de betrokken overheden en mogelijk nog andere partners.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Ondernemerschap

Een aanzienlijk deel van de eigen inkomsten van Museum Arnhem in 2023 is gegenereerd uit kaartverkoop en de winkel. Daarnaast heeft het museum bijdragen gegenereerd uit fondsenwerving. Het percentage eigen inkomsten¹ is in 2023 uitgekomen op 38,23%.

Horeca – Café Pierre

De horeca is ondergebracht in een besloten vennootschap (Café Museum Arnhem B.V.) en er is een zelfstandige horecaorganisatie. De organisatie van de horeca is nog niet winstgevend. In 2023 is een tijdelijke horeca adviseur, ook manager aangetrokken om de businesscase goed neer te zetten. De horeca B.V. betaalt in principe huur en servicekosten aan Museum Arnhem en rendement uit de B.V. wordt ingezet voor programmering. In 2023 zijn de huur en de servicekosten door Museum Arnhem gefactureerd, maar door Café Pierre nog niet voldaan. In de laatste maanden van 2023 was er een stijgende lijn in rendement te zien; gerealiseerd door een bestendige omzetstroom in combinatie met een substantiële bezuiniging op inkoop en personele inzet. Op basis van de verwachte toekomstige winstgevendheid, worden in 2024 afspraken gemaakt over de verrekening van de openstaande factuur voor huur en servicekosten uit 2023.

Fondsenwerving

Van de gemeente Arnhem ontvangen we jaarlijks een exploitatiesubsidie. Daarnaast werven we fondsen voor collectievorming, onderzoek en programma. Hiermee halen we veel extra landelijke gelden naar Arnhem. In 2023 is voor 627.000 euro aan toezeggingen ontvangen voor projecten in 2023, overlopend naar 2024. Museum Arnhem is vaste partner van de VriendenLoterij en ontvangt jaarlijks een bijdrage, die in 2023 is besteed aan het programma en aan aankopen. Naast de vaste bijdrage ontving Museum Arnhem een extra bijdrage van 55.000 euro uit geormerkte loten. In 2023 is ook een two-pager ingediend voor een eenmalige extra bijdrage voor een bijzonder cultureel project, op basis waarvan we zijn uitgenodigd om een projectplan in te dienen (gehonoreerd in 2024). Het verwervingsbeleid van Museum Arnhem wordt naast de VriendenLoterij gesteund door het Mondriaan Fonds met een aanzienlijke bijdrage uit het Collectieprogramma voor de jaren 2022-2023. De Vrienden van Museum Arnhem hebben een bedrag toegezegd voor de verwerving van *De Geleerden (Einstein)* van Carel Willink. We hebben een Conservatoren Stipendium ontvangen van het Cultuurfonds ten behoeve van onderzoek, tentoonstelling en publicatie Collectie Schoo.

Voor onderzoek, tentoonstellingsprojecten en ander programma zijn naast de bijdrage van de VriendenLoterij bijdragen ontvangen en benut van (in alfabetische volgorde) het Blockbusterfonds, het Cultuurfonds, Cultuurloket DigitALL, Fonds 21, het Hendrik Mullerfonds, Mondriaan Fonds, het Niemeijer Fonds, Turing Foundation, het Vfonds, het VSBfonds en Stichting Zabawas.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

¹ Op basis van de methodiek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap: de verhouding tussen de eigen inkomsten (directe en indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen) en de structurele subsidie. De financieringsstroom van eigen investeringen is buiten beschouwing gelaten.

Doorgeschoven projecten

In voorgaande jaren waren er als gevolg van corona en het later beschikbaar komen van het museumgebouw voor herinrichting relatief veel doorgeschoven projecten. Inmiddels beperkt zich dat tot reguliere tentoonstellingsprojecten, die een voorbereidingstijd over meerder jaren kennen. Uit voorgaande jaren lopen de volgende programma's nog door: *Kunst in het derde rijk*, Indonesië en Tedflix (werktitels). Daarnaast lopen de muurschilderingen (buiten het museum) en de Gelderland Biënnale nog door.

Een deel van de begrote uitgaven aan de voorgenomen en nog lopende programma- en organisatieprojecten zal in 2024 en verder worden aangewend en is daarom aan de balans toegevoegd. Naast programmaprojecten lopen het HR-project en het ontzamelproject (fase II) in 2024 nog door.

Vooruitblik 2024

Organisatie

Op de agenda van 2024 staan de uitvoering van de programmaprojecten (inclusief marketingcampagnes), het reguliere beheer van de collectie, de collectievorming en de bedrijfsvoering. Het opstarten en voorbereiden van het meerjarenprogramma, aansluitend op de doelstellingen van het museum, is speerpunt in de sturing. Extra aandacht gaat ook uit naar de ontwikkeling van de grotendeels nieuwe organisatie met als thema's werkdruk, werken met resultaatgebieden, goed en veilig samenwerken. Het optimaliseren van de digitale werkomgeving vragen nog inspanning. In 2024 staat ook de toekomst van het erfgoedcentrum geagendeerd.

De bekostiging van onderzoek, het beheer van de collectie en de uitvoering van ons programma baart ons zorgen. De sterke stijgingen van prijzen op alle terreinen in relatie tot een accres dat de prijsstijgingen niet compenseert, maken dat er minder budget beschikbaar is voor de museale functie. Museum Arnhem heeft bij de gemeente Arnhem een begroting voor 2024 met een tekort ingediend. We voeren gesprekken over de bekostiging op langere termijn.

Externe ontwikkelingen

De uitslag van de landelijke verkiezingen zullen zeker effecten hebben op de cultuursector. Pas als er een nieuwe regering is, zal zich gaan aftekenen wat de effecten precies zullen zijn. Museum Arnhem ontvangt een exploitatiesubsidie van de gemeente Arnhem, maar vraagt voor programma's en collectievorming aanvullende gelden aan, onder andere bij de Rijksfondsen. Ook is Museum Arnhem in een partnership met het Valkhof Museum onderdeel van de BIS tot en met 2024 en zo mogelijk de daaropvolgende periode. We volgen de ontwikkelingen op de voet. We houden ook een nieuwe "energiecrisis" en oorlogsdreiging in Europa in de gaten.

Het mogelijk (gedeeltelijk) wegvallen van rijks gelden plus hoge energiekosten versterken onze zorgen over bekostiging programma op de langere termijn.

De situatie in Gaza heeft ook zijn weerslag. Dat had het in 2023 onder andere met betrekking tot de opening van de al lang geplande en voorbereide tentoonstelling *Kunst in het derde rijk*. Deze kon in de publieke opinie in verband worden gebracht met het conflict.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

We hebben onze communicatie hierop voorbereid. Vanuit ons kernthema Kunst & Samenleving en ons meerstemmige beleid ligt de vraag voor hoe we op een zinvolle en verbindende manier kunnen reageren op conflicten en polarisatie.

De ontwikkelingen zijn moeilijk voorspelbaar, maar het is onze inzet om onze artistieke, cognitieve en verbindende rol ook in veranderende omstandigheden zo goed mogelijk vorm te geven voor onze bezoekers en de inwoners van deze stad.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

4. Financiële informatie 2023

Deze paragraaf heeft betrekking op de geconsolideerde jaarrekening 2023 van Stichting Museum Arnhem en 100% dochtermaatschappij Café Museum Arnhem B.V. (handelend onder de naam Café Pierre). Indien anders vermeld, wordt met Museum Arnhem de geconsolideerde positie bedoeld. Vennootschappelijke cijfers zijn beschikbaar.

De begroting 2023 van Museum Arnhem was gericht op het eerste volledige jaar na de ingebruikname van het vernieuwde museum en daarbij gehanteerde uitgangspunten. De weerslag van de belangrijke positieve en minder positieve ontwikkelingen in 2023 zoals beschreven in voorgaande hoofdstukken (hoge bezoekersaantallen en bestedingen in Museum Arnhem c.s., positieve resultaten in werving van aanvullende financiering en fondsbijdragen, hoog ziekteverzuim, hogere energielasten, doorlopende bouwzaken, temporisering in uitgaven en meer) is in de financiële realisatie zichtbaar. Deze realisatie is in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Behaalde opbrengsten

Directe opbrengsten

De in 2023 gerealiseerde directe publieksinkomsten (entreegelden en vergoedingen voor deelname aan educatieve projecten) zijn nagenoeg 51% boven begroting. Het succesvolle bezoekersaantal (ruim 105.000 bezoekers) versus de begroting op basis van 75.000 bezoekers is hiervoor de bepalende factor. Daarnaast is de hogere gemiddelde besteding door bezoekers van grote invloed. Van de directe publieksinkomsten is 21% afkomstig uit ontvangen entreegelden, 72% uit vergoedingen van kaarthouders (museumkaarten en VriendenLoterij VIP-kaarten) en de resterende 7% uit educatieve activiteiten.

Het aantal bezoekers en de aantrekkelijkheid van Café Pierre is gebleken uit de gerealiseerde omzet uit horeca-activiteiten; 46% boven begroting. In de horeca-dagzaak is de gemiddelde besteding per bezoeker nagenoeg € 6 (€ 5 in 2022).

Voor 2023 was een ambitie op het gebied van werving van sponsorbijdragen van € 90.000 afgegeven. In het verlengde van de hoge opgaaf en realisatie in aanvraag en verwerking van projectsubsidies, in combinatie met de druk op de organisatie als gevolg van langdurig ziekten, is die ambitie nog niet gerealiseerd.

De voor 2023 begrote winkelopbrengsten zijn ruimschoots gerealiseerd; 157%. Op basis van het aantal bezoekers aan Museum Arnhem, kan de gemiddelde besteding in de museumwinkel per bezoeker worden vastgesteld op € 1,62; waar deze voor de begroting was gesteld op € 2,40. Naast winkelverkoop heeft Museum Arnhem verkoop van museumkaarten gerealiseerd; 39% boven begroting.

De begroting voor Indirecte opbrengsten is in 2023 met 9% overschreden in de realisatie, met name door de verrekening over 2022 en 2023 van de levering van diensten aan gemeente Arnhem; afdeling Archeologie, die gebruik maakt van ruimtes en diensten.

Indirecte opbrengsten

In 2023 is de doelstelling met betrekking tot indirecte opbrengsten overschreden met 330%. Deze hogere realisatie is met name door de hogere bijdrage van VriendenLoterij uit geormerkte deelname aan de loterij.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

De bijdrage voor Museum Arnhem is sterk gestimuleerd door een gezamenlijk wervingstraject met de VriendenLoterij sinds de opening van het vernieuwde museum.

Subsidies en bijdragen

In 2023 was in totaal 2023 € 4,87 mio vanuit beschikkingen van gemeente Arnhem beschikbaar. In 2023 is uiteindelijk € 4,35 mio direct besteed aan algemene bedrijfsvoering en € 515.000 aan programmering. Daar bovenop is in 2023 aanvullend € 125.000 aan programmering besteed vanuit de in voorgaande jaren geactiveerde subsidie ten behoeve van programmering. Hierdoor is de in de jaarrekening opgenomen gemeentelijke bijdrage in 2023 15% boven begroting, waarvan dus de overschrijding afkomstig is uit benutting van subsidie uit voorgaande jaren.

Voor 2023 was € 126.000 aan publieke subsidies en bijdragen voor programmering en collectievorming begroot. De door ons gerealiseerde werving en benutting van publieke subsidies en bijdragen is 62% boven begroting. Door succesvolle aanvullende subsidiewerving bij private fondsen, is in 2023 de bijdrage voor programmering en projecten vanuit deze financieringsbron 175% boven begroting.

Vergoedingen penvoerderschappen

De vergoedingen voor uitgaven in het kader van samenwerkingsprojecten, waarvoor Museum Arnhem penvoerder is (025-Makelaar en *Ontgrenzen*), zijn gerealiseerd op het niveau van de onderliggende uitgaven. De uitgaven in 025-Makelaar zijn kosten om de vervolgsamenwerking in de cultuurregio Arnhem/Nijmegen, zoals dat met de overheden is overeengekomen, mogelijk te maken. Voor dit samenwerkingsproject is een reservering van nagenoeg € 60.000 aan de balans toegevoegd. De uitgaven in de samenwerking *Ontgrenzen* zijn in 2023 boven niveau van de begroting (+21%). In 2023 zijn hogere uitgaven gerealiseerd die op projectniveau eerder voor 2022 waren voorzien. Het betreft hier onder andere uitgaven aan de in 2023 nog doorlopende tentoonstelling *How Dare You Make Me Feel This Way*. In 2023 is niet de volledig door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde subsidie voor samenwerkingsproject *Ontgrenzen* benut. Het restant (afgerond € 60.000) is aan de balans van Stichting Museum Arnhem toegevoegd, om aan het onderliggende doel te worden besteed in 2024 en verder.

In totaliteit zijn de exploitatiebaten (inclusief vergoedingen voor penvoerderschappen) op geconsolideerd niveau in 2023 uitgekomen op nagenoeg € 7,8 mio (€ 6,47 mio in 2022), waar deze op € 6,4 waren begroot. Het verschil wordt hoofdzakelijk verklaard door:

- hogere directe opbrengsten uit publieksinkomsten, winkelopbrengsten en baten uit Café Pierre ad in totaal € 415.000;
- hogere indirecte opbrengsten ad € 45.000;
- hogere benutting van (gereserveerde) subsidie van gemeente Arnhem ad € 644.000;
- hogere werving en benutting van bijdragen (+ € 228.000) door publiek- en private fondsen;
- hogere benutting BIS-gelden voor het samenwerkingsproject *Ontgrenzen*: + € 65.000.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Gerealiseerde uitgaven

De uitgaven voor de infrastructuur en bemensing van Museum Arnhem en Café Pierre (personeel, huisvesting, energie, onderhoud, beveiliging en afschrijvingen) exclusief de uitgaven aan penvoerderschappen, zijn om en nabij € 760.000 boven het niveau van de begroting gerealiseerd.

De begrote personeelslasten zijn gebaseerd op een efficiënte invulling van de kerntaken en het in de begroting gehanteerde uitgangspunt van 75.000 bezoekers. De gerealiseerde personeelslasten zijn € 540.000 boven begroting door:

- fors hogere loonlasten door CAO verhogingen voor musea, beveiliging en horeca;
- de inzet van extra, tijdelijk personeel in verband met de hogere bezoekersaantallen en programma-ontwikkeling;
- opvang van werkzaamheden van langdurig ziek personeel indien noodzakelijk;
- de invulling van het functiehuis in Café Pierre voor een groot deel van 2023 via relatief dure inleenconstructies.

In Museum Arnhem is daarentegen wel in de tussentijdse ontwikkeling van de personele lasten ingegrepen; vertraagde invulling van vacatures en ziektevervangings.

Om in Café Pierre in 2023 personele lastenoverschrijding aan te pakken is aanvullende horecaexpertise en -management ingehuurd; om het functiehuis in Café Pierre aan te passen naar een rendabel concept. De uitgaven aan deze inhuur zijn ook in de personele lasten in 2023 genomen.

Tussentijdse bijstelling in personele lasten in Museum Arnhem en Café Pierre was voornamelijk gericht op bezuiniging om de stijging in energielasten (vooralsnog 200% hoger dan in de begroting) te dekken; de uiteindelijke energienota is nog te ontvangen.

De beveiligingsorganisatie was in 2023 € 63.000 duurder dan begroot als gevolg van hoge tariefsaanpassingen door loonstijgingen vanuit cao-onderhandelingen in de beveiligingsbranche, en ook vanwege verhoogde inzet tijdens de tentoonstellingen van *De Vaandeldrager* en *Kunst in het derde rijk*.

De overschrijding is voor een groot deel gecompenseerd door de hogere directe opbrengsten uit publiekinkomsten en door lagere gerealiseerde lasten op gebied van onder andere organisatiekosten. De uitgaven in het kader van de uitvoering van de penvoerderschappen (025-Makelaar en *Ontgrenzen*) zijn hoger dan begroot, nader toegelicht in bijlage E.

De collectiekosten zijn in 2023 nagenoeg € 90.000 onder de begroting; -18%, zonder beperking op de kwaliteit van collectiebeheer en -vorming. In 2023 is € 35.000 van het budget (VriendenLoterij) voor collectievorming gereserveerd, aangezien er in 2024 onderliggende facturen zijn te ontvangen.

De lastenrealisatie 2023 op lopende en voorgenomen programmering is ruim boven het niveau van de begroting geëindigd; +88%. De uitgaven aan gerealiseerde programmering; nieuwe en vanuit voorgaande jaren doorlopend, zijn gefinancierd uit een deel van de exploitatiesubsidie van gemeente Arnhem, succesvolle aanvullende fondsenwerving en vrijval van in voorgaande jaren geactiveerd programmabudget.

De bestedingen aan educatie betreft de inzet van docenten en materialen in het educatieve programma, die door het succes van het educatieve programma, de begroting ruim hebben overschreden.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

De uitgaven aan Marketing & Communicatie in 2023 zijn nagenoeg 90% op begrotingsniveau. Naast de begrote activiteiten en lasten is een uitvoerig en succesvol wervingsprogramma in samenwerking met VriendenLoterij ingezet.

Ten behoeve van sponsor- en fondsenwerving zijn kosten gerealiseerd, verband houdend met de intensieve fondsenwerving ter (deel)financiering van tentoonstellingen. In het verlengde van het succes in werving; zijn de kosten ruim boven budgettering.

De uitgaven in de museumwinkel betreffen de vergoeding voor inzet van vrijwilligers en de inkoop van voorraad. De inkoopwaarde van de omzet in de winkel is 52%. De inkoop(prijs) van museumkaarten ten behoeve van wederverkoop is gereguleerd door de Museumvereniging.

De opgesomde kosten in Café Pierre in de jaarrekening 2023 betreffen voornamelijk de uitgaven met betrekking tot de inkoop en eenmalige kosten in 2023. De overige kosten (personele kosten, bedrijfskosten en dergelijke) zijn volgens de consolidatie opgenomen in de verzamelde lasten. De inkoopwaarde van de omzet in Café Pierre is nagenoeg 30% (35% in 2022); een belangrijk sturingsinstrument voor de horeca.

De financiële lasten betreffen voornamelijk de transactiekosten voor afhandeling van het digitale betalingsverkeer, toegenomen door het grote aantal betaalmutaties aan de diverse kassa's van Museum Arnhem (entree, winkel en horeca). Daarentegen zijn deze kosten in 2023 gecompenseerd vanuit ontvangen rentebaten over banktegoeden.

In totaliteit zijn de lasten in 2023 uitgekomen op € 7,7 mio waar deze op € 6,4 mio waren begroot. Het verschil wordt vooral verklaard door (incidentele) hogere uitgaven in:

- het functiehuis van Museum Arnhem en Café Pierre;
- toegenomen energielasten als gevolg van hogere energieprijzen;
- de inzet (en hogere uurtarief) van ingehuurd beveiligingspersoneel;
- prijspeilstijgingen voor diverse facilitair dienstverleners (o.a. schoonmaak), ICT en tarieven voor diensten (ZZP-tarieven) en materialen;
- de (ingehaalde) uitgaven in tentoonstellingen, activiteiten en evenementen;
- de hogere inkoop in de museumwinkel en Café Pierre als gevolg van hogere omzetten.

Resultaat

Het in 2023 gerealiseerde geconsolideerde resultaat over de reguliere exploitatie bedraagt € 102.000 positief. Dit is een samenvoeging van een vennootschappelijk positief resultaat ad € 214.000 in Stichting Museum Arnhem en een negatief resultaat ad € 112.000 in Café Museum Arnhem B.V. De vennootschappelijke resultaten worden beïnvloed door de turn-key vergoeding ad € 96.000 van Café Museum Arnhem B.V. aan Stichting Museum Arnhem voor locatie, G/W/L, zakelijke belastingen, bedrijfsinventaris- en apparatuur, schoonmaak en onderhoud, management en administratieve ondersteuning.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Resultaat buiten de exploitatie

In 2023 is door Museum Arnhem € 40.000 uitgegeven aan eigen investeringen in de vernieuwing van het museum, voornamelijk gericht op continueren van de tentoonstelling OPEN!. In totaliteit is in 2021 tot en met 2023 door Museum Arnhem € 3,15 mio geïnvesteerd in het museum vanuit hiervoor geormerkte bijdragen uit het verleden en succesvolle aanvullende fondsenwerving.

Deze uitgaven zijn onderdeel van de totale investeringsbegroting ad € 3,2 mio, waarvoor de financiering in voorgaande jaren is gepassiveerd en/of nieuw geworven en is benut (uitgeboekt) op basis van onderliggende besteding.

Van deze uitgaven in 2023 is € 4.000 (2021 en 2022: € 1,45 mio) gerelateerd aan investeringen in Materieel Vast Actief en zodoende via de (geconsolideerde) balans van Stichting Museum Arnhem gepresenteerd. Ter dekking van deze investeringen zijn de geactiveerde financieringen hiervoor uitgeboekt en direct in mindering gebracht op de investeringen in de toelichting op de Materiele Vaste Activa.

De situatie op balansdatum

De activa van Museum Arnhem betreft hoofdzakelijk kortlopende vorderingen en liquide middelen (99,2%). In 2023 is een substantiële openstaande vordering op de belastingdienst per 31 december 2022 ontvangen, waardoor de vordering ten opzichte van 2022 is afgenomen en de liquiditeitspositie is toegenomen.

De vorderingen betreft voornamelijk vorderingen op fondsen en subsidieverstrekkers op basis van beschikkingen en toezeggingen. De vordering op de Museumvereniging betreft de verrekening van door de vereniging ingehouden vergoeding op museumkaartbezoekers in 2023. De vorderingen worden "incidenteel" verhoogd door een vooruitbetaling van het eerste kwartaal huur en servicekosten ad € 348.000 geadministreerd onder overlopende activa.

Het eigen vermogen van Museum Arnhem bestaat uit:

algemene reserve (vrij besteedbaar), toegenomen door negatief resultaat over 2023; bestemmingsfonds (door derden aangewezen voor specifieke doeleinden), bestemd voor restauratie en aankoop collectie.

Door het positieve resultaat heeft Museum Arnhem in 2023 de vermogensachteruitgang ad € 54.000 van 2022 gecompenseerd en het vermogen aanvullend met € 45.000 (7%) verbeterd. Ter financiering van toekomstige (her)investeringen treft Museum Arnhem een jaarlijkse voorziening ad € 140.000, gebaseerd op om en nabij 10% van de eigen investeringen in de materieel vast actief in de nieuwbouw (in totaal € 1,45 mio in 2021 tot en met 2023).

De handelscrediteuren zijn toegenomen als gevolg van ontvangst van de factuur voor huur en servicekosten kwartaal 1 2023, nog te verrichten energieafrekening 2022 en 2023 en voorgenomen collectie-aankoop. De crediteurenpositie wordt gedomineerd door de gemeente Arnhem.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

De nog te besteden subsidies en bijdragen in de balans van 2023 betreffen gereserveerde middelen en toezeggingen ten behoeve van aankopen van collectie, uit te voeren (programma)projecten, uit te voeren vervoerderschappen en de laatste eigen investeringen door Museum Arnhem, waaronder continuering van de openingspresentatie OPEN!. De nog te besteden subsidies en bijdragen voor collectie-aankopen is afgenomen door benutting. Door succesvolle werving van subsidies en bijdragen voor programmering zijn de nog te besteden subsidies hiervoor toegenomen.

Ter financiering van door Museum Arnhem in 2023 gepleegde uitgaven in eigen investeringen zijn de gereserveerde subsidies en bijdragen benut en afgenomen. Daarnaast is een deel van deze verplichting verlegd naar Nog te besteden eigen bijdragen ten behoeve van programmering (aanjaagbudget). In totaliteit bedragen de verplichtingen van Museum Arnhem ten aanzien van beschikbare financiering € 1,4 mio, ruimschoots gedekt door aanwezige liquiditeiten en kortlopende vorderingen.

Financiële kengetallen (solvabiliteit, liquiditeit, eigen inkomstenpercentage)

Ten behoeve van de juiste bepaling van de financiële kengetallen, elimineren wij de volgende passiva uit de formules van de financiële kengetallen:

nog te besteden subsidies en bijdragen Investeringsprojecten ad € 262.509;
vooruit ontvangen factuur huur en servicekosten kwartaal 1 2024 ad € 345.246;
aangezien deze de balans van Stichting Museum Arnhem onevenredig en incidenteel verlengen. Het balanstotaal in de formules komt daarmee uit op € 3.113.504.

Op basis van bovenstaande is de verhouding tussen het eigen vermogen en het gecorrigeerde totaal vermogen in de jaarrekening 21,1% (2022: 19,7%).

De quick ratio bedraagt 1,3 (2022: 1,21). Museum Arnhem ontvangt de jaarlijkse exploitatiesubsidie van gemeente Arnhem in één bedrag aan het begin van ieder boekjaar; waardoor de liquiditeitspositie van Museum Arnhem gezond is.

Het percentage eigen inkomsten² is in 2023 uitgekomen op 38,23% (2022: 45,6%) en voldoet daarmee aan de inkomstennorm van 21,5%.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

² Op basis van de methodiek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap: de verhouding tussen de eigen inkomsten (directe en indirecte opbrengsten en bijdragen uit private middelen) en de structurele subsidie. De financieringsstroom van de eigen investeringen is buiten beschouwing gelaten.

De begroting voor 2024

De begroting 2024 is op basis van de oorspronkelijke meerjarenbegroting tot en met 2026 en voorzien van onderbouwd voortschrijdend inzicht, met name op uitgaven. In het verlengde van de voorziene stijging van uitgaven voor personeel, energie en materiaal als gevolg van de voortdurende stijgende loon- en prijsontwikkelingen, begroten we voor 2024 een negatief resultaat. De begroting is gedeeld met onze stakeholders en met hen zijn we in overleg over mogelijke oplossingen voor verwachte exploitatietekorten.

Hieronder de begroting voor 2024, afgezet tegen de begroting van en realisatie in 2023.

	BEGROTING 2023	REALISATIE 2023	BEGROTING 2024
	X € 1.000	X € 1.000	X € 1.000
Directe opbrengsten	1.423	1.849	1.369
Indirecte opbrengsten	14	59	14
Subsidies & Bijdragen	4.673	5.545	4.904
Vergoedingen penvoerder schappen	274	340	274
Totaal baten	6.384	7.793	6.561
Personeelskosten	1.862	2.403	2.115
Organisatiekosten	394	301	442
Afschrijvingskosten	160	146	140
Huisvestingskosten	2.197	2.523	2.501
Collectiekosten	493	403	249
Programmakosten	514	966	514
Educatie	20	49	20
Marketing & Communicatie	180	162	170
Sponsoring en fondsenwerving	3	11	13
Winkel	116	187	116
Horeca	161	190	161
Uitgaven penvoerder schappen	274	351	274
Totaal lasten	6.374	7.692	6.715
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	10	101	-154
Financiële baten en lasten	-10	2	-5
Exploitatieresultaat	0	103	-159

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

5. JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (na resultaatbestemming)

		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
VASTE ACTIVA			
MATERIËLE VASTE ACTIVA	1	27.439	30.125
FINANCIELE ACTIVA			
VOORRADEN EN ONDERHANDEN WERK	2	-	-
VLOTTENDE ACTIVA			
VOORRADEN	2	45.461	32.302
VORDERINGEN	3	808.988	2.390.737
LIQUIDE MIDDELEN	4	2.839.377	1.167.283
TOTAAL ACTIVA		3.721.265	3.620.447
		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
EIGEN VERMOGEN			
ALGEMENE RESERVES	5	617.023	518.563
BESTEMMINGSRESERVES	6	-	-
BESTEMMINGSFONDSEN	7	39.724	39.724
		656.747	558.287
VOORZIENINGEN		-	-
VOORZIENING HERINVESTERING ACTIVA	8	265.000	125.000
KORTLOPENDE SCHULDEN			
HANDELSCREDETEUREN	9	1.113.364	992.524
BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN	10	77.078	110.601
NOG TE BESTEDEN SUBSIDIES EN BIJDRAGEN	11	1.412.386	1.572.660
TOEKOMSTIGE INVESTERINGSVERPLICHTINGEN	12	79.279	174.829
OVERLOPENDE SCHULDEN EN PASSIVA	13	117.411	86.545
		2.799.518	2.937.160
TOTAAL PASSIVA		3.721.265	3.620.447

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

EXPLOITATIEREKENING 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
		€	€	€
BATEN				
DIRECTE OPBRENGSTEN				
Publieksinkomsten	15	1.446.397	1.031.080	1.311.165
<i>waarvan Café Pierre</i>		625.743	487.500	511.060
Sponsorinkomsten	16	-	90.000	-
Winkelopbrengsten	17	267.381	178.500	169.720
Overige inkomsten	18	135.129	124.000	110.348
		1.848.908	1.423.580	1.591.233
INDIRECTE OPBRENGSTEN				
	19	58.987	14.000	38.165
SUBSIDIES EN BIJDRAGEN				
Subsidie Gemeente Arnhem	20	4.990.123	4.346.886	3.977.903
Overige publieke subsidies en bijdragen	21	204.359	126.000	126.730
Overige private subsidies en bijdragen	22	350.528	200.000	359.572
		5.545.010	4.672.886	4.464.205
VERGOEDING PENVOERDERSCHAPPEN				
(zie Bijlage D)	23	339.378	274.027	382.654
OVERIGE BATEN				
	24	679	-	-6.367
TOTAAL BATEN		7.792.963	6.384.493	6.469.890

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

EXPLOITATIEREKENING 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
		€	€	€
LASTEN				
ALGEMENE BEDRIJFSVOERING				
Personeelskosten	25	2.403.481	1.862.665	2.270.824
Organisatiekosten	26	300.968	394.380	444.105
Uitgaven penvoerderschappen (zie Bijlage D)	27	351.253	274.027	382.654
Afschrijvingskosten	28	145.786	159.500	142.181
		3.201.487	2.690.572	3.239.763
HUISVESTING				
Huur en bijkomende lasten	29	1.437.232	1.418.522	1.404.315
Energie	30	300.000	101.500	100.663
Onderhoud	31	251.111	215.198	271.728
Beveiliging	32	534.924	462.000	419.853
		2.523.267	2.197.220	2.196.559
COLLECTIE EN PROGRAMMA				
Collectiekosten	33	402.298	493.000	400.686
Tentoonstellingen, Activiteiten & Evenementen	34	965.892	514.000	149.887
		1.368.190	1.007.000	550.573
EDUCATIE	35	49.044	20.000	21.516
MARKETING EN COMMUNICATIE	36	162.268	180.000	140.049
SPONSORING & FONDSSENWERVING	37	11.100	2.500	810
MUSEUMWINKEL	38	186.540	116.025	116.662
CAFE PIERRE	39	190.322	160.875	243.103
TOTAAL LASTEN		7.692.218	6.374.192	6.509.036
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		100.744	10.301	-39.146
Financiële baten en lasten	40	-2.024	10.000	15.513
EXPLOITATIE RESULTAAT		102.769	301	-54.660
HERINRICHTING MUSEUM ARNHEM (zie Bijlage D)				
Financiering herinrichting Museum Arnhem		135.171		1.300.026
Uitgaven Herinrichting Museum Arnhem		139.480		1.433.326
RESULTAAT HERINRICHTING MUSEUM ARNHEM		-4.309	-	-133.300
RESULTAAT		98.460	301	-187.960

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Resultaat

Het resultaat in de geconsolideerde jaarrekening 2023 bedraagt € 98.460 positief en wordt aan het eigen vermogen toegevoegd.

BESTEMMING EXPLOITATIERESULTAAT

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
EXPLOITATIERESULTAAT	98.460	301	-187.960
BESTEMMINGSRESERVE HEROPENING			
Mutatie	-	-	-
BESTEMMINGSFONDS GEMEENTE ARNHEM			
Toevoeging	-	-	-
Onttrekking	-	-	-134.613
EXPLOITATIERESULTAAT NA BESTEMMING	98.460	301	-53.347

Het resultaat in 2023 wordt aan het eigen vermogen toegevoegd.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE IN DE CONSOLIDATIE OPGENOMEN RECHTSPERSONEN

Vestigingsadres en inschrijfsnummer handelsregister

Stichting Museum Arnhem is feitelijk gevestigd op de Utrechtseweg 87, 6812 AA te Arnhem en is statutair gevestigd in Arnhem en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 53141431. Café Museum Arnhem (verder ook Café Pierre) is feitelijk gevestigd op de Utrechtseweg 87, 6812 AA te Arnhem en is statutair gevestigd in Arnhem en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 85678058.

ALGEMENE TOELICHTING

Belangrijkste activiteiten van de in de consolidatie opgenomen rechtspersonen

Het doel van de Stichting Museum Arnhem is het verwerven, behouden, onderzoeken, presenteren, documenteren en geven van bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mensen en de omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen. De activiteiten van Café Museum Arnhem B.V. bestaan uit het exploiteren van een horecaonderneming als service voor de bezoekers van Museum Arnhem.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de geconsolideerde jaarrekening is opgesteld

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Gebruik van schattingen en oordelen

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, en van baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs; daarbij wordt rekening gehouden met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De collectie is eigendom van de gemeente Arnhem; collectieaankopen worden eigendom van de gemeente Arnhem en worden niet geactiveerd.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Algemene reserves

Het deel van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarover de organisatie is opgericht.

Bestemmingsreserve

Het deel van het eigen vermogen waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsfonds

Het deel van het eigen vermogen waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenen

Stichting Museum Arnhem heeft voor al haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Deze is vastgelegd in de en in het bij de verzelfstandiging per 1 januari 2014 vastgestelde Sociaal Statuut. De pensioenregeling wordt uitgevoerd door het ABP. Het recht op pensioen ten laste van het APB is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Stichting Museum Arnhem heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect daarvan in de vorm van hogere premies. De pensioenregeling wordt daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. Uitsluitend de over het boekjaar verschuldigde premies worden in de jaarrekening verantwoord.

Café Pierre heeft voor al haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. De pensioenregeling wordt uitgevoerd door het Pensioenfonds Horeca & Catering (PHNC). Het recht op pensioen ten laste van het PHNC is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Café Pierre heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het PHNCP, anders dan het effect daarvan in de vorm van hogere premies. De pensioenregeling wordt daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. Uitsluitend de over het boekjaar verschuldigde premies worden in de jaarrekening verantwoord.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Het geconsolideerde resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidies en bijdragen

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode dat gesubsidieerde bestedingen hebben plaatsgevonden of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Kosten

Kosten worden op basis van de gerealiseerde bestedingen toegerekend aan de staat van baten en lasten.

Bedrijfsrisico's

Er is in beperkte mate sprake van bedrijfsrisico's. Er zijn geen voorzieningen getroffen voor oninbare vorderingen of valuta- en renterisico's.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

De vennootschappelijke balans van Stichting Museum Arnhem wordt in 2023 gekenmerkt door:

- Conversie van uitstaande vorderingen naar liquiditeiten; een grote vordering op de belastingdienst (BTW) is in 2023 ontvangen.
 - Realisatie van vermogensverbetering door een positief resultaat in de geconsolideerde jaarrekening. Door de vroege winstwaarschuwing als gevolg van sterk stijgende loon- en prijsniveaus is in de exploitatie bezuinigd om rekening te houden met de financiering van hogere energielasten dan begroot. Gemeente Arnhem heeft in december 2023 compensatie voor hogere huur- en energielasten aangekondigd, waarna bezuinigingsslagen niet konden worden teruggedraaid en uiteindelijk een positief resultaat is gerealiseerd.
 - Verdere benutting van de reserve (Nog te besteden subsidies en bijdragen) ten behoeve van financiering van investering in het vernieuwde museum en openingspresentaties. Echter niet op het niveau zoals voorzien, aangezien gedurende een groot deel van 2023 rekening is gehouden met hogere uitgaven door loon- en prijsstijgingen (m.n. energie), waarvoor tot december geen compensatie was voorzien.
 - Ondanks benutting van reserves, is er sprake van balansverlenging, met name door vermogensherstel (winst), dotatie aan de voorziening herinvesteringen en balansverlenging door de huurnota voor kwartaal 1 2024 in de verplichtingen.
- In deze toelichting op de balans wordt per post nader op wijzigingen ingegaan.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	2023	2022
	€	€
1 MATERIËLE VASTE ACTIVA		
Inventaris en Inrichting	10.780	12.817
Machines en installaties	16.659	17.308
Hard en Software	-	-
Overige materiële vaste activa	-	-
	27.439	30.125

Het verloop van het Materieel Vast Actief kan als volgt worden weergegeven:

Inventaris en Inrichting	1.310.884	124.155
-/- besteding subsidies en bijdragen tbv Investeringsprojecten	-1.182.729	-
Machines en installaties	19.417	-
Hard en Software	145.419	145.419
Overige materiële vaste activa	137.462	137.462
Historische kostprijs	430.453	407.036
Inventaris en Inrichting	18.854	1.186.729
-/- besteding subsidies en bijdragen tbv Investeringsprojecten	-4.000	-1.171.875
Machines en installaties	3.100	19.417
Cumulatieve des-/investeringen	17.954	34.271
Inventaris en Inrichting	-132.229	-1.298.067
Machines en installaties	-5.858	-2.109
Hard en Software	-145.418	-145.419
Overige materiële vaste activa	-137.465	-137.462
Cumulatieve afschrijvingen	-420.970	-1.583.057
Inventaris en Inrichting	10.780	12.817
Machines en installaties	16.659	17.308
Boekwaarde per 31 december	27.439	30.125

In het verloop van het Materieel Vast Actief zijn de historische aanschafwaardes afgezet tegen de cumulatieve afschrijvingen. Stichting Museum Arnhem hanteert de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages voor materiële vaste activa:

Inventaris en inrichting 6,7%-20% / Hard- en software 20% / Overige bedrijfsinstallaties 10%-20%

Onderdelen in de in Bijlage D opgenomen Investeringsprojecten in 2021 tot en met 2023 in Museum Arnhem kunnen worden gekwalificeerd als investering in Materieel Vast Actief. Het betreft hier:

	2023	2022
Tuininrichting	0	20.000
Interieur	0	25.674
Facilitair	0	29.899
Horeca-Apparatuur	0	74.575
Openingspresentaties	0	118.674
Verhuizing collectie	0	9.180
Onvoorzien/overig	4.000	0
Totaal	4.000	278.002

Deze investeringen in Materieel Vast Actief zijn gefinancierd uit in het verleden gepassiveerde subsidies en bijdragen en boekhoudkundig daarmee direct verrekend. Hierdoor neemt het materieel vast actief per balansultimo niet toe. In 2023 zijn door Café Pierre eigen aanvullende investeringen gedaan in keukenapparatuur en -inventaris.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
2 VOORRADEN		
Voorraad artikelen		
Museumwinkel	25.163	20.933
Voorraad		
Museumkaarten	13.552	1.573
Voorraad Café Pierre	6.746	9.796
	<u>45.461</u>	<u>32.302</u>

In 2022 en 2023 is in Museum Arnhem een voorraad artikelen opgebouwd. Het betreft artikelen voor de museumwinkel en museumkaarten ten behoeve van verkoop. De voorraden in Café Pierre betreffen bederfelijke goederen, verbruiksmateriaal en emballage. In kwartaal 4 2023 heeft een opschoning in de voorraad van Café Pierre plaatsgevonden en is er een JIT-systematiek (just-in-time-leveringen) geïntroduceerd, waardoor de voorraadpositie in de balans is afgenomen.

3 VORDERINGEN

Debiteuren	45.382	452.685
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	154.714	286.652
Nog te ontvangen bijdragen		
Museumvereniging	42.059	124.378
Omzetbelasting	200.934	1.170.744
Overige vorderingen	18.114	25.613
Overlopende activa	347.786	330.665
	<u>808.988</u>	<u>2.390.737</u>

De nog te ontvangen subsidies en bijdragen betreffen nog niet uitbetaalde beschikkingen van subsidieverstrekkers voor (programma)projecten van Museum Arnhem. Hieronder een uitsplitsing van de debiteuren en nog te ontvangen subsidies en bijdragen. De nog te ontvangen bijdrage van de Museumvereniging betreft nog niet uitbetaalde vergoeding (5%) op museumbezoeken door museumkaarthouders. Overlopende activa is de registratie van de factuur voor de huur en servicekosten van het museum voor kwartaal 1 van 2024 (gemeente Arnhem is verhuurder).

Debiteuren en Nog te ontvangen subsidies en bijdragen

Mondriaan Fonds	51.243	71.593
Fonds 21	25.000	12.500
Stichting Dioraphte	-	80.000
Het Cultuurfonds	25.000	20.000
Gravin van Bylandt		
Stichting	-	2.500
Vfonds	11.250	-
Zabawas	15.000	12.500
Provincie Gelderland	27.221	-
Gemeente Arnhem	-	485.712
Overige debiteuren	45.382	54.532
	<u>200.096</u>	<u>739.337</u>

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Borg	1	201
Overig	18.113	25.412
	<u>18.114</u>	<u>25.613</u>

Overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	347.786	330.665
Vooruitontvangen bedragen	-	-
	<u>347.786</u>	<u>330.665</u>

4 LIQUIDE MIDDELEN

Kas	9.530	1.753
Rabobank betaalrekening	452.980	640.296
Rabobank spaarrekening	1.400.897	899
Van Lanschot betaalrekening	943.151	511.530
Gelden onderweg/vraagposten	32.819	12.804
	<u>2.839.377</u>	<u>1.167.283</u>

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
5 ALGEMENE RESERVES		
Beginstand	518.563	571.910
Mutatie boekjaar	<u>98.460</u>	<u>-53.347</u>
	<u>617.023</u>	<u>518.563</u>
6 BESTEMMINGSRESERVES		
Heropening	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
Heropening		
Beginstand	-	134.613
Mutatie boekjaar	<u>-</u>	<u>-134.613</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
7 BESTEMMINGSFONDSEN		
Gemeente Arnhem	<u>39.724</u>	<u>39.724</u>
	<u>39.724</u>	<u>39.724</u>
Gemeente Arnhem		
Beginstand	39.724	39.724
Mutatie boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>39.724</u>	<u>39.724</u>

Met gemeente Arnhem is afgesproken dat dit bedrag beschikbaar is voor restauraties en aankopen collectie.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
8 VOORZIENINGEN		
Voorziening herinvestering activa	265.000	125.000
	<u>265.000</u>	<u>125.000</u>

Voorziening herinvestering activa

Beginstand	125.000	-
Mutatie boekjaar	140.000	125.000
	<u>265.000</u>	<u>125.000</u>

Door Museum Arnhem is in het verlengde van de heropening en ingebruikname van het vernieuwde museum in de jaren 2021 tot en met 2023 geïnvesteerd in uiteenlopende bedrijfsmiddelen; van tuinrichting tot bureaustoelen tot professionele koffiezetapparatuur. Deze investeringen zijn gefinancierd uit door Museum Arnhem gereserveerde en gealloceerde (exploitatie)subsidies en uit specifiek geworven (eenmalige) subsidies. Zoals bij 1. Materiele Vaste Activa beschreven bedragen deze investeringen tot op heden (bij benadering) 1,45 mio euro. Vanuit de financieringssysteematiek kan hierop niet worden afgeschreven. Ter dekking van toekomstige (her)investeringen reserveert Museum Arnhem met ingang van 2022 jaarlijks € 140.000 (gemiddeld 10%) en voegt deze toe aan de voorziening. In verband met de vertraagde start en (inhaal)afschrijvingen in 2022 is de getroffen voorziening in 2022 lager en in 2023 op het begrote niveau.

9 HANDELSCREDEITOREN

Handelscrediteuren	776.005	740.459
Nog te ontvangen facturen	337.359	252.065
	<u>1.113.364</u>	<u>992.524</u>

De handelscrediteuren zijn met name toegenomen door de ontvangst van de factuur voor huur en servicekosten kwartaal 1 2024 van gemeente Arnhem (verhuurder) ad 435.000 euro en de factuur voor de huur van de collectie ad 121.000 euro; eveneens ontvangen van gemeente Arnhem. De facturen die nog te ontvangen zijn betreffen de nog van gemeente Arnhem te ontvangen energienota's over 2022 en 2023. Hiervoor is 400.000 euro opgenomen. Het overgrote deel van de crediteuren betreft gemeente Arnhem.

10 BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERING

Loonheffingen en sociale lasten	57.252	92.281
Pensioenpremies	19.826	18.320
	<u>77.078</u>	<u>110.601</u>

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
11 NOG TE BESTEDEN SUBSIDIES EN BIJDAGEN		
VriendenLoterij (t.b.v. aankoop Collectie)	48.438	53.361
Mondriaan Fonds (t.b.v. aankoop Collectie)	-	49.300
Mondriaan Fonds (t.b.v. Publiek Programma)	40.000	-
Overige Private- en Publieke fondsen (t.b.v. Publiek Programma)	255.792	102.138
Nog te besteden eigen bijdragen	676.348	629.716
Nog te besteden subsidies en bijdragen Overig	9.629	87.393
Nog te besteden subsidies en bijdragen Penvoerderschappen	119.671	160.999
Nog te besteden subsidies en bijdragen Investeringsprojecten	262.509	489.754
	<u>1.412.386</u>	<u>1.572.660</u>

Met de VriendenLoterij is Museum Arnhem overeengekomen dat de bijdrage van de VriendenLoterij ad € 200.000 in 2023 voor € 50.000 is bestemd voor aankopen collectie. Deze middelen zijn grotendeels gereserveerd om in 2024 het restant te betalen op een in 2023 voorgenomen en deels betaalde overname van een werk van Willink. De resterende € 150.000 is besteed aan (programma)projecten in 2023.

Het Mondriaan Fonds heeft in 2021 een bijdrage ad € 200.000 voor het collectieplan 2022-2023 beschikt. Dit is volledig conform de voorwaarden aan collectievorming besteed in 2022 en 2023. Daarnaast heeft het Mondriaan Fonds in 2023 een projectfinanciering ad 40.000 euro beschikt, welke nog niet is benut voor onderliggende doeleinden.

De Nog te besteden subsidies Overige Private- en Publieke fondsen Programma betreft gereserveerde subsidies en bijdragen ad nagenoeg € 256.000 voor lopende programmaonderdelen die al zijn gestart en in 2024 doorlopen.

De Nog te besteden eigen bijdragen betreft de reservering van exploitatiesubsidie voor lopende programmering die is gestart, maar nog niet (financieel) is afgerond. Daarnaast is in 2023 netto € 225.000 toegevoegd; € 100.000 overgeheveld uit de investeringsbegroting en € 125.000 uit het resultaat ten behoeve van voorbereiding en aanjagen van nieuwe programmering/tentoonstellingen in de komende jaren.

De Nog te besteden subsidies en bijdragen overig zijn door fondsen beschikbaar gestelde subsidies ten behoeve van activiteiten die geen betrekking hebben op Collectie, Programma, Penvoerderschappen en/of Investeringsprojecten, die in 2024 en verder aan de specifiek daaraan gekoppelde activiteiten zullen worden besteed.

De Nog te besteden subsidies en bijdragen Penvoerderschappen zijn de door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en overige fondsen en financiers beschikbaar gestelde subsidies ten behoeve van de financiering van in de samenwerking overeengekomen activiteiten, die in 2024 en verder aan de specifiek daaraan gekoppelde activiteiten zullen worden besteed. In Bijlage E zijn de Penvoerderschappen nader toegelicht.

De Nog te besteden subsidies en bijdragen Investeringsprojecten zijn de door uiteenlopende fondsen en financiers beschikbaar gestelde subsidies ten behoeve van de financiering van de Investeringsprojecten die Museum Arnhem uitvoert met betrekking tot de ver-/nieuwbouw van het Museum. De meeste Investeringsprojecten zijn gestart in 2021 en grotendeels afgerond in 2022. In 2023 is voorts 100.000 euro verbijzonderd naar de nog te besteden eigen bijdragen voor het voorbereiden en aanjagen van programma. De Openingspresentatie OPEN! loopt in 2024 door, waarvoor financiering ad 130.000 euro beschikbaar is. De resterende 127.000 euro (afgerond) is, naast de resterende Toekomstige Investeringsverplichtingen (12.) beschikbaar voor uitgestelde investeringen in het vernieuwde museum, waaronder onderdelen aan publieksruimtes (entreehal), gevelreclame, tuin en diverse optimalisaties. In Bijlage F is het verloop in de Investeringsprojecten nader toegelicht.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

12 TOEKOMSTIGE INVESTERINGSVERPLICHTING

In overeenstemming met gemeente Arnhem zijn overschotten in de exploitatie in 2018 en 2019 geactiveerd om te besteden aan de (her)inrichting/investeringsprojecten van het museum. Aanwending van deze middelen is in 2021 gestart en in 2022 voor het overgrote deel uitgevoerd. De resterende middelen zijn beschikbaar ten behoeve van eerder benoemde doorlopende Openingspresentatie OPEN! en diverse investeringen.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Toekomstige Investeringsverplichting 2021	79.279	174.829
	<u>79.279</u>	<u>174.829</u>

13 OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Netto salarissen	-2	-2
Reservering vakantiedagen	42.705	36.390
Reservering vakantiegeld	58.033	51.157
Overige overlopende passiva	16.675	-1.000
	<u>117.411</u>	<u>86.545</u>

14 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN, VERPLICHTINGEN EN REGELINGEN

Overzicht van de verplichtingen:

	<u>< 1 jaar</u>	<u>1-5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
	€	€	€
Aon (verzekeringspakket)	39.000		
Gemeente Arnhem (Huur en servicekosten Utrechtseweg)	1.380.980	5.523.920	45.572.340
Gemeente Arnhem (huur collectie)	100.000	400.000	1.500.000
Stichting Beheer Rozet (huur EGC)	25.600		
Stichting Beheer Rozet (servicekosten ECG)	97.200		
Hollander Techniek - Beveiligingsinstallatie	40.000	120.000	
	<u>1.682.780</u>	<u>6.043.920</u>	<u>47.072.340</u>

Beschrijving van de rechten per balansdatum:

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft voor de jaren 2022 tot en met 2024 een jaarlijkse bijdrage ad € 269.627 (exclusief indexatie) toegezegd ten behoeve van de realisatie van het project *Ontgrenzen* in samenwerking met Valkhof Museum te Nijmegen. Deze bijdragen worden jaarlijks aan het begin van ieder jaar aan de balans toegevoegd (beschikking) en gedurende het jaar naar de exploitatierekening uitgeboekt op basis van benutting.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

DDJ
de cijfers voorbij

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING 2023

Algemeen

De begroting voor 2023 is in september 2022 opgesteld met het eerste volledige jaar in het vernieuwde museum als uitgangspunt.

De publieke belangstelling was in 2023 wederom enorm, waardoor de begrote baten in 2023 zijn overschreden. Mede door de grote belangstelling voor de tentoonstelling van *De Vaandeldrager* in januari 2023, zijn de publieksinkomsten (entreegelden en vergoedingen voor activiteiten) 41% boven begroting. Het aantal bezoekers was in 2023 ruim 105.000, bij een bezoekersaantal van 75.000 in onze begroting. Het aantal bezoekers was in 2023 gemiddeld 2.000 per week, waar een wekelijkse gemiddeld bezoekersaantal van 1.450 was voorzien. Door de enorme aanloop van bezoekers is ook de omzet in de museumwinkel (+56%), dagzaak-horeca aan museumbezoekers (+29%) en in de evenementenhoreca 52% boven begroting.

De exploitatielasten in zowel Museum Arnhem als in Café Pierre, werden gekenmerkt door bovenmatige effecten van (langdurig) ziekteverzuim en loonstijgingen in de personeelslasten en bovenmatige prijsstijgingen in energie en materialen. Daarnaast is op basis van tussentijdse inzage in de negatieve ontwikkeling van de personeelslasten in Café Pierre ingegrepen door middel van inhuur van interim-management en extern advies, waarvoor aanvullende kosten zijn gemaakt en gefinancierd uit de exploitatie- en investeringsbegroting, maar die oorspronkelijk niet waren voorzien. De veronderstelde financiële effecten van grote loon- en prijsstijgingen konden, ondanks de goede tussentijdse resultaten in bezoekersaantallen en omzetten, in beginsel niet uit de exploitatie worden gedragen. Hierom is in 2023 getemporeerd in andere uitgaven en in vervanging van uitgevallen personeel. Laat in 2023 is bekend gemaakt dat er voor Museum Arnhem compensatie beschikbaar is om de grootste prijsstijgingen (energie) te compenseren, waardoor in Museum Arnhem uiteindelijk een positief resultaat is gebleven. Vanuit dit resultaat is compensatie van het verlies in Café Pierre en vermogensherstel op geconsolideerd niveau in 2023 mogelijk.

In deze toelichting op de exploitatierekening wordt per post nader ingegaan op de begroting, realisatie en (eventuele) afwijking.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
15 PUBLIEKSINKOMSTEN			
Entreegelden	172.063	172.080	176.165
Museumkaart bezoek	539.297	341.000	456.035
VriendenLoterij VIP-kaart bezoek	53.245	-	34.598
Rondleidingen/Educatieve projecten	45.518	30.500	31.469
Evenementen en activiteiten	10.531	-	101.838
Café Pierre	625.743	487.500	511.060
	<u>1.446.397</u>	<u>1.031.080</u>	<u>1.311.165</u>
16 SPONSORINKOMSTEN			
Overige sponsorinkomsten	<u>-</u>	<u>90.000</u>	<u>-</u>
17 OPBRENGSTEN MUSEUMWINKEL			
Verkoop artikelen	170.248	108.500	137.210
Verkoop Museumkaarten	97.133	70.000	32.510
	<u>267.381</u>	<u>178.500</u>	<u>169.720</u>
18 OVERIGE DIRECTE OPBRENGSTEN			
Collectiebeheer en advies	100.000	100.000	100.000
Overige directe opbrengsten	35.129	24.000	10.348
	<u>135.129</u>	<u>124.000</u>	<u>110.348</u>
19 INDIRECTE OPBRENGSTEN			
VriendenLoterij Loten-afdrachten	55.257		28.129
Overige indirecte opbrengsten	3.730	14.000	10.036
	<u>58.987</u>	<u>14.000</u>	<u>38.165</u>

Museum Arnhem heeft in 2023 directe opbrengsten gerealiseerd uit ticketverkoop, vergoeding door bezoek van museumkaarthouders en VIP-kaart-houders (VriendenLoterij), educatieve activiteiten en horeca in eigen beheer; zowel in de dagzaak (dienstverlening aan museumbezoekers) als de verkoop/organiseren van activiteiten en evenementen voor (bedrijfs)partners. Tot de directe opbrengsten rekenen we ook de verkoop van (winkel)artikelen. De batenbegroting is gebaseerd op 75.000 bezoekers. In 2023 hebben meer dan 105.000 bezoekers Museum Arnhem aangedaan, waardoor we op alle onderdelen van publieksinkomsten en museumwinkel boven begroting hebben gerealiseerd; een overschrijding van successievelijk 35% en 50%. De winkelomzet in museumartikelen bedraagt ruim 170.000 euro; een gemiddelde besteding van 1,60 euro per bezoeker. De omzet in de dagzaak van Café Pierre was 29% boven begroting; gemiddeld gerealiseerde omzet van 12.000 euro per week, een gemiddelde besteding van € 6 euro per bezoeker.

De overige directe opbrengsten betreft de jaarlijkse vergoeding voor het beheer van de collectie, structurele baten uit de serviceovereenkomst met de gemeente Arnhem, afdeling Archeologie, die ook in het museum is gevestigd en vergoedingen voor het voeren van penvoerderschap in samenwerkingen. Indirecte opbrengsten worden gerealiseerd uit de toekenning van geoormerkte gelden aan Museum Arnhem door deelnemers aan VriendenLoterij. Overige indirecte opbrengsten zijn inkomsten uit uitleen van collectie, auteursrechten en doorbelastingen van specifieke lasten aan opdrachtgevers. De activiteiten op het gebied van sponsoring hebben nog niet gerealiseerd in financiële bijdragen door partners.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
20 SUBSIDIE GEMEENTE ARNHEM			
Gemeente Arnhem subsidie artikel 4 ASV	4.990.123	4.346.886	3.977.903
	<u>4.990.123</u>	<u>4.346.886</u>	<u>3.977.903</u>

Van gemeente Arnhem is in december 2022 een beschikking ontvangen van € 4.495.085 voor 2023. Ter compensatie van loon- en prijsstijgingen in 2022 is in de beschikking van december 2022 een incidenteel extra accres van 3,2% ad 137.624 euro voor 2022 beschikbaar gesteld, welke wij aan de beschikbare middelen in 2023 hebben toegevoegd. Daar bovenop is in december 2023 een aanvullende beschikking ontvangen ad € 240.020 ter dekking van de huurverhoging en verwachte hogere energielasten in 2023. Van deze beschikbaar gestelde middelen ad in totaal € 4.872.729 is in 2023 € 4,35 mio besteed aan algemene bedrijfsvoering inclusief de huur van het museum (1.277.529 euro), de verwachte energienota 2023 ad 300.000 euro (nota nog te ontvangen) en publiek programma ad 514.000 euro. Het restant ad 16.675 euro is aan de balans toegevoegd, aangezien deze dient voor huurcompensatie in januari tot en met mei 2024. Daarnaast is uit de in voorgaande jaren opgebouwde verplichtingen voor nog te realiseren programmering (zie balans 11.) aanvullend 124.544 euro besteed en van opgebouwde verplichtingen voor ontwikkelprojecten 9.514 euro. Deze bestedingen zijn aan de benutte subsidies in 2023 toegevoegd.

21 OVERIGE PUBLIEKE SUBSIDIES EN BIJDAGEN

Bijdrage ID banen uit participatie	1.500	-	-628
Mondriaan Fonds Programma- en projectbijdragen	27.000	-	17.371
Mondriaan Fonds Bijdragen Aankoop Collectie	149.684	90.000	90.700
Overige Publieke subsidies en bijdragen Programma	26.175	36.000	19.287
	<u>204.359</u>	<u>126.000</u>	<u>126.730</u>

De bijdrage van het Mondriaan Fonds betreft de inzet van:

- projectsubsidie voor de tentoonstelling 'Tussen Grenzen' ad 27.000 euro;
- € 149.684 uit de totale bijdrage ad € 200.000 voor 2022 en 2023 ten behoeve van collectievorming. Hiermee is deze subsidie voor collectievorming in 2022 en 2023 volledig uitgeput.

De overige Publieke subsidies en bijdragen zijn besteed aan programmering en projecten. Het betreft hier bijdragen van Arnhem6811, Stichting Platform Binnenstad, Stichting Rozet en Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem voor de muurschilderingen in Arnhem en bijdragen van Stichting FDFA voor de tentoonstelling 'Tussen Grenzen'.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
22 OVERIGE PRIVATE SUBSIDIES EN BIJDRAGEN			
VriendenLoterij Programma- en projectbijdragen	151.409	200.000	136.727
VriendenLoterij Bijdrage Aankoop Collectie	54.923		
Overige Private Subsidies en bijdragen Programma en projecten	144.196	-	172.845
Overige Private Subsidies en bijdragen Aankoop collectie	-	-	50.000
	<u>350.528</u>	<u>200.000</u>	<u>359.572</u>

Voor 2023 was vanuit de bijdrage van VriendenLoterij 2022 nog € 53.360 beschikbaar voor collectievorming. In 2023 is van het totaal van de jaarlijkse bijdrage ad € 200.000; de verrekening 2022 ad € 1.408 en het restant van € 53.360 voor € 54.923 aangewend ter dekking van aankoop van collectie en € 151.409 ten behoeve van programmering en projecten. Het restant is voorzien te worden besteed aan voorgenomen aankoop collectie van een werk van Willink. Overige Private Subsidies en Bijdragen worden niet begroot, aangezien deze in het lopende boekjaar worden aangevraagd op basis van lopende projecten. Deze bijdragen zijn volledig aan projectkosten besteed of daarop voorzien. De Overige Private Subsidies en Bijdragen zijn beschikbaar gesteld door (in alfabetische volgorde): Stichting CAOP, het Cultuurfonds, Cultuurloket DigitALL, Fonds21, Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds, Stichting VSBfonds en Vereniging Rembrandt.

23 VERGOEDING PENVOERDERSCHAPPEN

Zie bijlage C

025 Makelaar	6.857	-	22.103
Ontgrenzen (BIS)	332.521	274.027	360.550
	<u>339.378</u>	<u>274.027</u>	<u>382.654</u>

24 OVERIGE BATEN

Overig	<u>679</u>	<u>-</u>	<u>-6.367</u>
--------	------------	----------	---------------

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
25 PERSONEELSKOSTEN			
Lonen en salarissen	1.479.820	1.397.549	1.308.410
Sociale lasten	247.467	193.871	219.797
Pensioenpremie	180.392	173.587	187.020
Ingeleend personeel	408.999	8.000	548.298
Studie- en opleidingskosten	8.004	31.658	12.069
Reis- en verblijfkosten	30.090	25.000	34.539
Overige personeelskosten	28.470	33.000	40.546
Frictiekosten en transitievergoedingen	20.237	-	6.135
Interne doorbelastingen	-	-	-85.990
	<u>2.403.481</u>	<u>1.862.665</u>	<u>2.270.824</u>

Per ultimo 2023 waren er in Stichting Museum Arnhem 22 medewerkers (16,8 fte) in dienst op basis van een dienstverband voor onbepaalde tijd; in 2022 waren dit 17 medewerkers (12,47 fte). Eind 2022 waren er 11 medewerkers (8,4 fte) in dienst op basis van een dienstverband voor bepaalde tijd; in 2022 waren dit 11 medewerkers (8,08 fte). Per ultimo 2023 waren er in Café Pierre 16 medewerkers (7,16 fte) in dienst op basis van een dienstverband voor bepaalde tijd; in 2022 waren dit 20 medewerkers (9,56 fte); er zijn geen medewerkers in dienst op basis van een dienstverband voor onbepaalde tijd. In 2023 was het aantal langdurig zieken in Museum Arnhem nog steeds hoog (voornamelijk niet werk gerelateerd); het verzuimpercentage in Museum Arnhem was daardoor 12,89%. Aangezien dit veel strategische functies betrof, is hiervoor aanvullend arbeid ingeleend. Ook op het gebied van advies en inrichting van nieuwe processen en systemen (m.n. horeca) is aanzienlijk aanvullend personeel ingeleend.

In Café Pierre zijn we in 2023 ook geconfronteerd geweest met 2 langdurig zieken, waardoor ook in Café Pierre veel gebruik gemaakt is van (duurder) inhuur-personeel. In Café Pierre was in 2023 het verzuimpercentage 10,58%.

Vanuit de businessstrategie is de "klantbeleving" heel belangrijk, zeker ook in Café Pierre. Er was echter sprake van structureel te hoge personeelslasten in Café Pierre in verhouding met het aantal bezoeken, gerealiseerde omzet en beoogde klantbeleving. Hierom was tussentijds ingrijpen in de bedrijfsvoering van Café Pierre noodzakelijk om de hoge personeelslasten te drukken, waarbij er geen concessies aan de customer journey zijn gedaan. In kwartaal 4 2023 zijn de personeelslasten afgenomen ten opzichte van die in voorgaande kwartalen, terwijl de omzetten zijn toegenomen.

Door bovenstaande ontwikkelingen is de overschrijding op personele kosten in 2023 op geconsolideerd niveau bij benadering 29%; ten opzichte van de realisatie in 2023 is de stijging 6%. Deze toename sluit aan bij de gemiddelde cao-gerelateerde loonstijgingen.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
26 ORGANISATIEKOSTEN			
<i>Directie</i>			
Accountantskosten	26.430	35.000	26.411
Overige directiekosten	896	11.000	834
<i>Raad van Toezicht</i>	1.286	5.000	6.989
<i>Advieskosten</i>			
Reguliere advieskosten	17.904	25.000	6.535
Advieskosten met betrekking tot bouw	6.972	-	88.010
<i>Overige organisatiekosten</i>			
Abonnementen, contributies & lidmaatschappen	15.359	15.000	14.291
Verzekeringen	5.709	10.500	6.451
Outsourcing P&O	15.850	13.000	16.557
Werkplek en automatisering	155.314	149.000	142.074
Overige organisatiekosten	55.247	130.880	135.953
	<u>300.968</u>	<u>394.380</u>	<u>444.105</u>

De uitgaven aan organisatiekosten betreffen reguliere uitgaven aan o.a. jaarlijkse accountantscontrole, advieskosten, administratieve inrichting en automatisering en structurele uitgaven aan verzekeringen, abonnementen, licenties en kantoorbenodigdheden. In 2023 waren er nog uitgaven in het verlengde van advisering op gebied van (inrichting) van de nieuwbouw. Dit is het gevolg van de doorlopende afhandeling van nog openstaande restpunten uit bouw en daaraan verbonden noodzakelijke verlenging van inzet van de externe bouwbegeleider. De overige organisatiekosten zijn ook de bedrijfs-, huisvestings-, algemene- en verkoopkosten van Café Pierre. Deze zijn aanzienlijk lager dan begroot, aangezien een groot deel van deze begrote kosten niet zijn gemaakt; de onderliggende activiteiten zijn in veel gevallen vanuit de samenwerkingsovereenkomst door Museum Arnhem ingevuld.

27 UITGAVEN PENVOERDERSCHAPPEN

Zie Bijlage C

025 Makelaar	6.857	-	22.103
Ontgrenzen (BIS)	344.396	274.027	360.550
	<u>351.253</u>	<u>274.027</u>	<u>382.654</u>

28 AFSCHRIJVINGSKOSTEN

Afschr. inventaris en inrichting	2.613	140.000	2.236
Afschr. machines en installaties	3.173	-	2.109
Afschr. hard- en software	-	-	3.500
Afschr. overige bedrijfsinstallaties	140.000	19.500	125.000
Boekresultaat activa	-	-	9.336
	<u>145.786</u>	<u>159.500</u>	<u>142.181</u>

Zoals onder 1. Materiele Vaste Activa en 8. Voorzieningen beschreven is in het verlengde van de heropening en ingebruikname van het vernieuwde museum in de jaren 2021 tot en met 2023 geïnvesteerd in uiteenlopende bedrijfsmiddelen ad (bij benadering) 1,45 mio euro. Hierop wordt niet afgeschreven, maar met ingang van 2022 jaarlijks € 140.000 voorzien ten behoeve van financiering van toekomstige (her)investeringen. In verband met de vertraagde start en (inhaal)afschrijvingen is de getroffen voorziening in 2022 lager, maar in 2023 weer op niveau. In Café Pierre is afgeschreven op zelfstandig gepleegde investeringen in keukenapparatuur en -inventaris (glansspoelmachine, koffiezetapparaat en stellingen) en kassasysteem (extra handhelds).

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
29 HUUR EN BIJKOMENDE LASTEN			
Huur museum	1.277.530	1.225.522	1.225.522
Huur depots	14.917	50.000	58.021
Huur EGC (Rozet)	30.209	126.000	24.029
Servicebijdragen EGC (Rozet)	105.300		89.100
Gemeentelijke en provinciale lasten	9.276	17.000	7.643
Overige huisvestingskosten	-	-	-
	<u>1.437.232</u>	<u>1.418.522</u>	<u>1.404.315</u>

30 ENERGIE

Energie museum	300.000	101.500	100.663
	<u>300.000</u>	<u>101.500</u>	<u>100.663</u>

Museum Arnhem heeft een energiecontract via gemeente Arnhem. De energienota's voor 2022 en 2023 zijn nog te ontvangen. Voor zowel 2022 als voor 2023 was het verbruik bepaald op om en nabij 100.000 euro gebaseerd op onderliggende berekeningen door energiespecialisten. De nota voor 2022 zal lager dan begroot zijn; de nota voor 2023 exponentieel hoger als gevolg van de energiecrisis en stijgende prijzen. Ten behoeve van financiering van deze toename van 200.000 euro ten opzichte van de begroting (+200%) is door gemeente Arnhem in december 2023 aanvullende subsidie beschikbaar gesteld.

31 ONDERHOUD

Onderhoud museum	108.886	75.000	167.243
Tuinonderhoud	14.988	-	-
Overige onderhoudskosten	23.006	10.248	-
	<u>251.111</u>	<u>215.198</u>	<u>271.728</u>

32 BEVEILIGING

Beveiliging - activiteiten	478.963	415.000	417.511
Overige kosten beveiliging	55.960	47.000	2.342
	<u>534.924</u>	<u>462.000</u>	<u>419.853</u>

De beveiligingsorganisatie van Museum Arnhem is, behoudens teamleider Beveiliging, volledig uitbesteed. De overschrijding in 2023 is feitelijk ontstaan door een hogere inzet van beveiligingspersoneel in het verlengde van de tentoonstellingen 'De Vaandeldrager' en 'Kunst in het Derde Rijk' in combinatie met prijsstijgingen in 2023. Daarnaast is aanvullend beveiligingspersoneel ingezet die aan derden is doorbelast in het kader van gerealiseerde evenementen(omzet). Voor de komende jaren is met de leverancier een meerjarenovereenkomst afgesloten.

De overige beveiligingskosten hebben betrekking op de (instandhouding van) beveiligingssystemen, bedrijfshulpverlening en veiligheidstrainingen.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
33 COLLECTIEKOSTEN			
<i>Collectiebeheer</i>			
Huur collectie	100.000	100.000	100.000
Restauratie collectie	20.821	25.000	4.877
Ontsluiting collectie	-	-	-
Verzekering collectie	24.233	31.500	27.971
Overige kosten collectiebeheer	31.368	51.500	27.694
Ontvangen schade uitkeringen	1.191	-	-2.427
Inhaalslag Collectie	9.515	15.000	9.479
<i>Collectievorming</i>			
Aankoop collectie	204.607	240.000	227.427
Bijkomende kosten aankoop collectie	10.564	30.000	5.665
	<u>402.298</u>	<u>493.000</u>	<u>400.686</u>

De gerealiseerde collectiekosten zijn lager dan begroot aangezien activiteiten op gebied van collectiebeheer ook zijn opgenomen in tentoonstellingsprojecten. Het budget voorgenomen aankopen in 2023 is in euro's niet gerealiseerd, maar een deel van de voorgenomen besteding staat gereserveerd om in 2024 uitgegeven te worden aan de aankoop van een werk van Willink. De gerealiseerde aankopen zijn gefinancierd uit de subsidiering door het Mondriaan Fonds en de inzet van een deel van de bijdrage van de VriendenLoterij.

34 PROGRAMMA: TENTOONSTELLINGEN, ACTIVITEITEN & EVENEMENTEN

<i>Tentoonstellingskosten</i>			
Vorbereiding	502.533	-	61.452
Productie en afbouw	223.414	-	23.003
<i>Totaal tentoonstellingskosten</i>	<u>725.947</u>	<u>464.000</u>	<u>84.455</u>
<i>Publieksprogramma en educatie</i>	52.726	50.000	42.165
<i>Marketing & Communicatie</i>	167.026	-	18.218
<i>Publicatie</i>	11.572	-	-
Programmavorbereiding	4.507	-	-
Programma erfgoedcentrum	4.114	-	5.048
Programma zichtbaar maken collectie	-	-	-
	<u>965.892</u>	<u>514.000</u>	<u>149.887</u>

De Programmakosten in 2023 zijn 88% boven begroting. Dit als met name gevolg van de uitvoering van programma, werkzaamheden en activiteiten die in voorgaande jaren niet zijn uitgevoerd als gevolg van vertraging in de heropening en de programmering van de doorloop van de openingspresentaties, welke uit de Investeringsbegroting zijn uitgevoerd en gefinancierd. De gerealiseerde uitgaven aan tentoonstellingskosten, maar ook aan (samenwerking in) Publieksprogramma en Educatie hebben met name betrekking op programmering buiten het museum en voorbereiding op toekomstige activiteiten, o.a. de projecten: *De Vaandeldrager*, *Muurschilderingen*, *Van de Ramp gered!*, *Kunst in het derde rijk*, *Balusc hek-Willink*, *Tussen Grenzen*, *Lam Gods*, *Arabisopsis* en onderzoek naar *Vrouwen & Modernisme*, *Indonesië* en *Tedflox*.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
35 EDUCATIE			
Inhuur personeel educatie	41.414	-	15.494
Materialen educatie	7.207	-	3.744
Overige kosten educatie	423	-	2.279
	<u>49.044</u>	<u>20.000</u>	<u>21.516</u>

Door de grote belangstelling voor rondleidingen, is de inzet van rondleiders in het museum in 2023 hoger dan begroot.

36 MARKETING & COMMUNICATIE

Website	7.740	-	1.845
Advertorials	37.969	-	22.916
Overige kosten Marketing & Communicatie	116.559	180.000	115.288
	<u>162.268</u>	<u>180.000</u>	<u>140.049</u>

Veel van de Marketing & Communicatie in 2023 was gericht op de programmering en tentoonstellingen, waarvoor de onderliggende budgetten in de programmakosten waren ingericht en benut. De begrote uitgaven aan Marketing & Communicatie op overkoepelend niveau waren in 2023 voor een groot deel ook gericht op projecten met betrekking tot de ingebruikname van en exploitatie in het vernieuwde museum, waaronder voor een groot deel Publieksonderzoek. Vanuit Marketing & Communicatie is eveneens een aanzienlijke investering in een wervingstraject met VriendenLoterij gefinancierd.

37 SPONSORING & FONDSSENWERVING

Overige kosten Sponsoring & Fondsenwerving	11.100	-	810
	<u>11.100</u>	<u>2.500</u>	<u>810</u>

Ten behoeve van de werving en verantwoording van subsidies en bijdragen is in grote mate gebruik van externe expertise gemaakt. Met name de verantwoordingen waren omvangrijker dan gebruikelijk in verband met verantwoordingen aan fondsen die aan de ingebruikname van het vernieuwde museum gerelateerde projectfinancieringen beschikbaar hadden gesteld.

38 MUSEUMWINKEL

Inkoop artikelen	88.600	116.025	110.249
Inkoop museumkaarten	86.438	-	-
Overige winkellasten	11.502	-	6.414
	<u>186.540</u>	<u>116.025</u>	<u>116.662</u>

De inkoop van winkelartikelen is (bij benadering) 52% van de verkoop en is daarmee rond de begrote marge van 50%. Op de verkoop van museumkaarten realiseren we als museum een brutomarge van (om en nabij) 7%.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
39 INKOOP EN OVERIGE KOSTEN CAFE PIERRE			
Inkoop dranken en spijzen	184.814	160.875	187.964
Inkoop non-food	8.890	-	45.654
Bonussen op inkoop	-6.131	-	-8.064
Voorraadmutatie	3.051	-	-9.796
Eenmalige opstartkosten	-302	-	27.346
	<u>190.322</u>	<u>160.875</u>	<u>243.103</u>

Hierboven de uitgaven in Café Pierre die niet in eerdere kostencategorieën in de geconsolideerde jaarrekening konden worden ondergebracht. Het betreft hier de inkoop-gerelateerde uitgaven in Café Pierre en overige kosten in 2023.

De brutomarge in Café Pierre is met nagenoeg 69% marktconform en op het niveau van de begroting. Door de ingreep in de bedrijfsvoering van Café Pierre medio 2023, zijn de gerealiseerde brutomarges in kwartaal 4 2023 gestegen ten opzichte van daarop voorgaande kwartalen; 75% versus 65%.

40 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rente baten	-18.111	-	-
Rente lasten	-	-	1.761
Bank- en overige financiële lasten	16.087	10.000	13.753
	<u>-2.024</u>	<u>10.000</u>	<u>15.513</u>

In 2023 zijn er rentebaten op banktegoeden gerealiseerd die niet waren begroot en die de bankkosten dekken.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

6. WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op Stichting Museum Arnhem. Het voor Stichting Museum Arnhem toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2023 is € 223.000; het Algemene Bezoldigingsmaximum.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	S.M. Bak
Functiegegevens⁵	Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband. (Als deeltijdfactor in fte) ⁷	1
Dienstbetrekking ⁸	Ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 131.094
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.632
<i>Subtotaal</i>	€ 153.725
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	Nvt
Bezoldiging	€ 153.725
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	Nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	Nvt
Gegevens 2022¹⁴	
bedragen x € 1	S.M. Bak
Functiegegevens⁵	Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1
Dienstbetrekking ⁸	Ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 131.093
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.590
<i>Subtotaal</i>	€ 153.683
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 216.000
Bezoldiging	€ 153.683

Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
M. Blaisse	Voorzitter Raad van Toezicht
M. Blott	Lid Raad van Toezicht
E.A.M. Schwartz	Lid Raad van Toezicht
C.A.J. Casseres	Lid Raad van Toezicht
E.M. Noteboom	Lid Raad van Toezicht

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Gewaarmerkt door J.H.B. Geurtsen AA
d.d. 19-03-2024

DDJ Accountants B.V.

BIJLAGE A: Profiel raad van toezicht Museum Arnhem

De raad van toezicht houdt toezicht op en is werkgever van de bestuurder. De raad van toezicht toetst de besluitvorming en keurt, waar dat is voorgeschreven, besluiten goed. Daarnaast geeft hij gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuurder en fungeert hij voor de bestuurder als sparringpartner. Leden van de raad van toezicht vervullen intern en extern een ambassadeursrol voor het museum. De leden van de raad van toezicht opereren vanuit hun expertise in het belang van het museum en koppelen daarbij hun specifieke deskundigheid aan voldoende inzicht en gevoel voor de belangen en achtergronden en de maatschappelijke en politieke context waarin het museum opereert.

De raad kent vijf leden, ieder met een verschillende achtergrond en expertise. De relatie tussen de leden onderling en met de bestuurder is open en transparant en gebaseerd op vertrouwen. Vanzelfsprekend werken we volgens de Governance Code Cultuur. De benoeming is voor een periode van vier jaar, met de mogelijkheid tot verlenging van nog een termijn van vier jaar.

Aan de voorzitter en alle leden van de raad van toezicht worden de volgende eisen gesteld:

- beschikken over ervaring in besturen, dan wel het houden van toezicht;
- functioneren of gefunctioneerd hebben in landelijke en/of internationale netwerken op hun expertisegebied;
- beschikken over kennis van het werkterrein van het Museum Arnhem, zijnde de publiek/private culturele sector.

Binnen de raad van toezicht is expertise op de volgende gebieden:

- algehele leiding, management, besturen en juridische zaken;
- financiën (ten minste twee leden ten behoeve van de financiële auditcommissie);
- Human Resources;
- beeldende kunst, vormgeving en erfgoed;
- marketing en communicatie, toerisme en recreatie;
- onderwijs, nieuwe media en jongerencultuur;
- cultureel ondernemerschap;
- thuis in diversiteit en inclusie;
- goede bekendheid met en in de Arnhemse samenleving (bedrijfsleven en politiek).

Deze diverse expertise gebieden kunnen over meerdere personen verdeeld zijn.

Voor alle leden zijn de volgende persoonskenmerken van toepassing:

- bestuurlijke en/of toezichthoudende ervaring;
- strategisch denkvermogen;
- ondernemende instelling met begrip voor de context waarbinnen het museum opereert;
- maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel en vermogen om onafhankelijk te denken;
- een sterk ontwikkeld normbesef;
- het vermogen de juiste balans te houden tussen betrokkenheid en bestuurlijke afstand;
- vermogen om in teamverband te werken en samen tot best mogelijke toezicht te komen;
- nieuwsgierigheid naar andere perspectieven.

Bij de invulling en de werkwijze van de raad, werken we volgens de Governance Code Cultuur en werven we openbaar. De raad van toezicht is divers samengesteld in leeftijd, gender en culturele achtergrond.

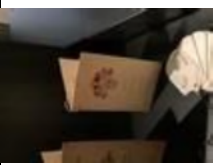
BIJLAGE B: Nevenfuncties raad van toezicht en bestuur Museum Arnhem

Naam	Functie	Aantreden	Aftreden/ herbenoemen	(Neven)functies
mr.drs. M.J. Blaisse	Voorzitter Lid Renumeratie- commissie	23-03-2022	23-03-2026	Rector Studiecentrum Rechtspleging (opleidingsinstituut voor de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie) Bestuurslid Stichting Legal Valley Bestuurslid De Geschillencommissie
drs. M.H.J. Blott		23-03-2022	23-03-2026	Eigenaar Adviesbureau De Culturele Zaak Bestuursvoorzitter Stichting Nationale Archeologiedagen Commissaris Stadsherstel Utrecht NV Lid raad van toezicht Holland Opera
C.A.J. Casseres MBA	Voorzitter Auditcommissie Vice-voorzitter	23-09-2019	23-09-2027	Vermogensbeheerder ABN AMRO MeesPierson Lid Raad van Toezicht CODA Apeldoorn (voorzitter audit commissie) Lid Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen
E.M. Noteboom		18-12-2019	18-12-2023	Directeur van Stichting InDifferent Jurylid bij de Arnhemse Held Expert inclusie en intersectionaliteit
mr. E.A.M. Schwartz	Lid Auditcommissie Lid Renumeratie- commissie	21-09-2016	21-09-2024	Directeur/eigenaar Schwartz Consultancy BV, Vredelust BV en Stichting Dutch Care & Retail Properties Voorzitter bestuur Kohlmann Stichting/ Roomsch Catholijk Vrouwenhuis Voorzitter Arnhemse Stichting Bijzondere Noden Bestuurslid Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem (VECA)
drs. S.M. Bak	Directeur-bestuurder Museum Arnhem	15-05-2015		<i>Bestuurs- en toezichtfuncties:</i> Bestuurslid Museumvereniging (vice- voorzitter) Voorzitter Stichting Fashion Design Festival Arnhem Bestuurslid stichting Cultuur Netwerk Arnhem (functiegebonden) Bestuurslid STAK, Stichting Administratiekantoor voor het beheer en behoud van de kunstcollectie van BPD <i>Overig:</i> Lid Raad van Advies CASA te Arnhem Redacteur Stichting Ons Erfdeel

BIJLAGE C: OVERZICHTEN VERWERVINGEN EN ONTZAMELDE OBJECTEN

Afbeelding	Objectnummer	Vervaardiger en titel	Datering	Materiaal	Verwerfingsmethode, -bron, en -datum	Aankoopprijs, financiering
	GM 2023.001	Onbekend Kistje met handschoenen en toebehoren	1890 - 1930	leer ivoor fluweel hout	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.002	Onbekend Waaier	1890 - 1930	textiel	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.003	Onbekend Waaier	1890 - 1930	textiel	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.004	Onbekend Waaier	1890 - 1930	textiel	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.005	Onbekend Balboekje	1890 - 1930	papier (vezelproduct) hout	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.

	GM 2023.006	Onbekend Balboekje	1890 - 1930	papier (vezelproduct)	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.007	Onbekend Balboekje	1890 - 1930	ivoor hout	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.008	Onbekend Balboekje	1905 - 1905	papier (vezelproduct) hout	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.009	Onbekend Balboekje	1890 - 1930	papier (vezelproduct)	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.010	Onbekend Balboekje	1890 - 1930	ivoor	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.

	GM 2023.011	Onbekend Balboekje	1950 - 1950	ivoor	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.012	Onbekend Balboekje	1954 - 1954	papier (vezelproduct)	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.013	Onbekend Balboekje	1893 - 1893	papier (vezelproduct)	Vererving: schenking Bron: Wensink, Jan Datum: 2023-01-10 Creditline: Schenking van Jan Wensink (Dansinstituut Wensink)	n.v.t.
	GM 2023.016	Dahlberg, Monika Friends and Enemies	2022 - 2022	dibond	Vererving: aankoop Bron: Galerie Larik Datum: 2023-01-10	7.978,15 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.017	Dahlberg, Monika Pamoja	2022 - 2022	hout inkt plakband kunststof klei verf	Vererving: aankoop Bron: Galerie Larik Datum: 2023-01-10	5.000,00 EUR Mondriaan Fonds

	GM 2023.018	Peters, Ruudt Dedicated to	1989 - 1989	messing	Vererving: schenking Bron: Hoogenboom, Kees Datum: 2023-01-17 Creditline: Schenking van Kees Hoogenboom, Amsterdam	n.v.t.
	GM 2023.019	Peters, Ruudt Touw armband	1989 - 1989	touw	Vererving: schenking Bron: Hoogenboom, Kees Datum: 2023-01-17 Creditline: Schenking van Kees Hoogenboom, Amsterdam	n.v.t.
	GM 2023.020	Dettar, Katharina 1.540=0,0021 KG	2016 - 2016	schalie kwartsiet goud	Vererving: aankoop Bron: Galerie Marzee Datum: 2023-02-07	4.960,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.021	Zijlmans, Sylvie Zonder titel	2008 - 2008	inkt waterverf papier (vezelproduct)	Vererving: schenking Bron: Vereniging Rembrandt Datum: 2023-02-16 Creditline: Schenking Vereniging Rembrandt uit het legaat van mevrouw Rini Dippel	n.v.t.
	GM 2023.022	Assem, Marjolijn van den Sgelare	2008 - 2008	papier (vezelproduct) inkt	Vererving: schenking Bron: Vereniging Rembrandt Datum: 2023-02-16 Creditline: Schenking Vereniging Rembrandt uit het legaat van mevrouw Rini Dippel	n.v.t.

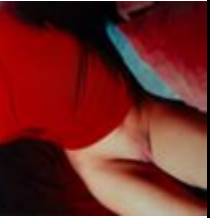
	GM 2023.023	Perlmuter, Pearl Funeral Pyre	1957 - 1957	brons	Verwerving: legaat Bron: Brandt Corstius, Liesbeth Datum: 2023-02-27	n.v.t.
	GM 2023.024	Croatto, Bruno Ritratto femminile con scialle bianco	1925 - 1935	olieverf doek	Verwerving: aankoop Bron: Silvestrin, Clarissa Datum: 2023-03-02	6.220,00 EUR VriendenLoterij
	GM 2023.025	Schram, Wout Zelfportret	1941 - 1941	olieverf doek (canvas)	Verwerving: aankoop Bron: Silvestrin, Clarissa Datum: 2023-03-02	3.000,00 EUR VriendenLoterij
	GM 2023.026	Ballan, Raafat Samaa Gibran	2022 - 2022	olieverf papier (vezelproduct) doek (canvas)	Verwerving: aankoop Bron: Galerie SANAA Datum: 2023-03-23	15.137,61 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.027	Bruijne, Matthijs de No Work No Pay!	2012 - 2012	videobestand	Verwerving: aankoop Bron: Bruijne, Matthijs de Datum: 2023-03-23	1.000,00 EUR Mondriaan Fonds

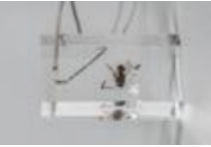
	GM 2023.028	Stein, Linda Silver Knight 666	2009 - 2009	hout metaal acrylvezel leer vinyl inkt	Verwerving: schenking Bron: Learsy, Raymond Datum: 2023-03-23 Creditline: Schenking van Raymond Learsy	n.v.t.
	GM 2023.029	Stein, Linda Dark Knight 604	2007 - 2007	brons	Verwerving: schenking Bron: Learsy, Raymond Datum: 2023-03-23 Creditline: Schenking van Raymond Learsy	n.v.t.
	GM 2023.030	Stein, Linda Knight on Watch 1229	2022 - 2022	brons hout steen	Verwerving: schenking Bron: Learsy, Raymond Datum: 2023-03-23 Creditline: Schenking van Raymond Learsy	n.v.t.
	GM 2023.031	Foo, Leo Xander Seated Boxer/Boxer At Rest	2019 - 2019	fotopapier aluminium hout aluminium	Verwerving: aankoop Bron: Foo, Leo Xander Datum: 2023-05-12	800,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.032	Foo, Leo Xander Binding	2021 - 2021	fotopapier aluminium	Verwerving: aankoop Bron: Foo, Leo Xander Datum: 2023-05-12	800,00 EUR Vriendenloterij

	GM 2023.033	Foo, Leo Xander New body 1	2022 - 2022	fotopapier aluminium	Verwerving: aankoop Bron: Foo, Leo Xander Datum: 2023-05-12	800,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.034	Foo, Leo Xander New Body 2	2022 - 2022	fotopapier aluminium	Verwerving: aankoop Bron: Foo, Leo Xander Datum: 2023-05-12	800,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.035	Foo, Leo Xander Dress	2022 - 2022	fotopapier aluminium	Verwerving: aankoop Bron: Foo, Leo Xander Datum: 2023-05-12	800,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.036	Camp, Sokari Douglas Freud White Sacrifice	1998 - 1998	staal	Verwerving: aankoop Bron: Camp, Sokari Douglas Datum: 2023-05-23	42.051,16 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.037	Nye, Samantha Visual Pleasure/Jukebox Cinema - DADDY	2018 - 2018	films (visuele werken)	Verwerving: aankoop Bron: Nye, Samantha Datum: 2023-06-08	4.623,21 EUR Mondriaan Fonds

	GM 2023.038	Nye, Samantha Visual Pleasure/Jukebox Cinema - CALENDAR GIRL	2014 - 2018	films (visuele werken)	Verwerving: aankoop Bron: Nye, Samantha Datum: 2023-06-08	4.623,21 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.039	Bosse, Katharina Kitty Crimson	2001 - 2001	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.040	Bosse, Katharina Candy whiplash	2001 - 2001	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.041	Bosse, Katharina Luna	1999 - 1999	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.042	Bosse, Katharina Frau die Decke berührend	1999 - 1999	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.

	GM 2023.043	Bosse, Katharina Skylar	1997 - 1997	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collectie Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.044	Bosse, Katharina Untitled	1998 - 1998	foto	Verwerving: schenking Bron: Botland Collectie Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.045	Hazekamp, Risk Caballero	2010 - 2010	foto papier (vezelproduct) aluminium	Verwerving: schenking Bron: Botland Collectie Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.046	Hazekamp, Risk Rolling Stone	2009 - 2009	foto papier (vezelproduct)	Verwerving: schenking Bron: Botland Collectie Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.047	Hazekamp, Risk The great depression (diptych)	2011 - 2011	foto papier (vezelproduct)	Verwerving: schenking Bron: Botland Collectie Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.

	GM 2023.048	Tollens, Cornelle Untitled	1995 - 1995	foto papier (vezelproduct)	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.049	Tollens, Cornelle The Sheeproom	2002 - 2002	foto papier (vezelproduct)	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.050	Tollens, Cornelle The holly hobby horror story #5	2002 - 2002	foto papier (vezelproduct)	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.051	Tollens, Cornelle Semen of the middleages	1995 - 1995	foto metaal	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.
	GM 2023.052	Tollens, Cornelle Untitled	1994 - 1994	foto metaal	Verwerving: schenking Bron: Botland Collection Datum: 2023-06-08 Creditline: Schenking uit de Botland Collectie	n.v.t.

	GM 2023.053	Ka Zenzile, Mawande The Gulag Archipelago	2017 - 2017	mest aarde olie jute canvas	Vererving: schenking Bron: Collectie Brands Datum: 2023-06-08 Creditline: Particuliere schenking Amsterdam	n.v.t.
	GM 2023.054	Noten, Ted A fly, a hair + a hole, all crashed	2018 - 2018	acryl kunststof diamant organsich	Vererving: schenking Bron: Noten, Ted Datum: 2023-06-01 Creditline: Schenking van Ted Noten	n.v.t.
	GM 2023.055	Grundig, Lea Wiederfinden	1935 - 1935	papier (vezelproduct) inkt	Vererving: aankoop Bron: EinsZwei Gallery Datum: 2023-11-07	104,60 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.056	Grundig, Lea Krankekind	1935 - 1935	papier (vezelproduct) inkt	Vererving: aankoop Bron: EinsZwei Gallery Datum: 2023-11-07	104,60 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.057	Grundig, Lea Trauer	1937 - 1937	papier (vezelproduct) inkt	Vererving: aankoop Bron: EinsZwei Gallery Datum: 2023-11-07	104,60 EUR Vriendenloterij

	GM 2023.058	Yawnghwe, Sawangwongse Salween Crossing	2022 - 2022	olieverf doek	Verwerving: aankoop Bron: Yawnghwe, Sawangwongse Datum: 2023-10-23	24.000,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.059	Yawnghwe, Sawangwongse Somniferum II	2022 - 2022	olieverf doek	Verwerving: aankoop Bron: Yawnghwe, Sawangwongse Datum: 2023-10-23	6.000,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.060	Khalil Yusef, Susanne Moederslang	2023 - 2023	brons keramiek beton	Verwerving: aankoop Bron: Khalil Yusef, Susanne Datum: 2023-10-23	15.300,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.061	Belle, Fleuri la Embracing Black	2022 - 2022	metaal glas hout textiel schelp en schelpmateriaal kunststof	Verwerving: aankoop Bron: Belle, Fleuri la Datum: 2023-10-18	5.950,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.062	Hoex, Kakidan When lions learn to swim I	2023 - 2023	metaal	Verwerving: aankoop Bron: Hoex, Kakidan Datum: 2023-10-18	1.200,00 EUR Vriendenloterij

	GM 2023.063	Hoex, Kakidan When lions learn to swim II	2023 - 2023	metaal	Verwerving: aankoop Bron: Hoex, Kakidan Datum: 2023-10-18	1.200,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.064	Buutfeld, Yinka AGBARA Statement Earpieces	2021 - 2021	textiel	Verwerving: aankoop Bron: Buutfeld, Yinka Datum: 2023-10-26	252,07 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.065	Fernhout, Edgar Voorjaar	1971 - 1971	doek	Verwerving: legaat Bron: Quist, W.G. Datum: 2023-10-30	n.v.t.
	GM 2023.066	Awofeso, Abdulrazaq Do you know who I am - Hassanatu	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.067	Awofeso, Abdulrazaq Issah	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij

		GM 2023.068	Awofeso, Abdulrazaq Modele	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij
		GM 2023.069	Awofeso, Abdulrazaq Richy	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij
		GM 2023.070	Awofeso, Abdulrazaq Robert the optimist	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij
		GM 2023.071	Awofeso, Abdulrazaq Uthy	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij
		GM 2023.072	Awofeso, Abdulrazaq Zinhle	2022 - 2022	hout verf	Verwerving: aankoop Bron: Awofeso, Abdulrazaq Datum: 2023-11-28	2.532,86 EUR Vriendenloterij

	GM 2023.073	Kallat, Reena Saini Pattern Recognition	2022 - 2022	papier (vezelproduct) inkt	Verwerving: aankoop Bron: Kallat, Reena Saini Datum: 2023-11-20	19.200,00 EUR Vriendenloterij
	GM 2023.074	Seelen, Jac Bosgrond	1943 - 1943	olieverf doek	Verwerving: schenking Bron: Dongen, Jacqueline Johanna van Datum: 2023-11-28 Creditline: schenking (schenkers willen NIET vernoemd worden)	n.v.t.
	GM 2023.075	Seelen, Jac Zelfportret	1960 - 1960	olieverf doek	Verwerving: schenking Bron: Dongen-Seelen, Maria Elizabeth van Datum: 2023-11-28 Creditline: schenking (schenkers willen NIET vernoemd worden)	n.v.t.
	GM 2023.076	Etoundi Essamba, Angèle Renaissance florale	2019 - 2019	foto dibond	Verwerving: aankoop Bron: Etoundi Essamba, Angèle Datum: 2023-11-27	7.000,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.077	Etoundi Essamba, Angèle Noblesse de coeur	2019 - 2019	foto dibond	Verwerving: aankoop Bron: Etoundi Essamba, Angèle Datum: 2023-11-27	7.000,00 EUR Mondriaan Fonds

	GM 2023.078	Himmelsbach de Vries, Dominique Paper Monument for the Paperless	2013 - 2023	papier (vezelproduct) inkt	Verwerving: aankoop Bron: Himmelsbach de Vries, Dominique Datum: 2023-12-04	7.800,00 EUR Mondriaan Fonds
	GM 2023.079	Peters, Ruudt Oorsieraad	1989 - 1989	metaal	Verwerving: schenking Bron: Hoogenboom, Kees Datum: 2023-01-17 Creditline: Schenking van Kees Hoogenboom, Amsterdam	n.v.t.

Voorgenomen besluit tot afstoting

<i>Deelcollectie: legaat Brantsen</i>	
<i>Reden tot afstoting</i>	Een groot deel van deze objecten is al jaren niet meer tentoongesteld en zullen in de toekomst ook niet meer tentoongesteld gaan worden. Een deel is in slechte staat. Daarnaast bevat deze deelcollectie enkele grote objecten die veel ruimte in nemen in het depot.
<i>Aantal objecten</i>	17
<i>Clusters</i>	Legaat: 15 objecten Plaatsen op de afstotingsdatabase Beyond repair: 2 Vernietigen
<i>Waardering</i>	De waardering van de objecten is gebaseerd op verschillende waarderingskaders. Deze zijn samengevat tot een eindcijfer die de algemene waardering van het object weergeeft. In de bijlage is de complete waarderingstabel opgenomen waarin te zien is hoe het eindcijfer tot stand is gekomen. Bij elk object is ook een verantwoording opgenomen. Op basis hiervan kan een besluit tot afstoten worden genomen.
<i>Waarderingskaders</i>	Museale waardering <i>Hieronder valt de gebruikswaardering binnen Museum Arnhem, de regionale of nationale relevantie en de toestand van het object.</i> Cultuurhistorische waardering <i>Hieronder valt de historische waarde, de herkomstwaarde en de ensemble-waarde.</i> Sociaal Maatschappelijke waardering <i>Hieronder valt de artistieke waarde, de informatieve waarde en de belevingswaarde.</i>
<i>Waardering uitgevoerd door</i>	Museale waardering: Roos Otten Cultuurhistorische waardering: Michiel van den Ent Sociaal Maatschappelijke waardering: Michiel van den Ent

1. Legaat Brantsen

Deze objecten zijn verworven door het museum als legaat. Voor deze objecten is naast juridisch ook onderzoek gedaan naar de erfgenamen. De nazaten zijn op de hoogte gesteld van het ontzamelbesluit. Het betreft dus eigendom van de gemeente en wordt daarom, na goedkeuring, op de afstotingsdatabase geplaatst. Op deze manier kan het hopelijk overgedragen worden aan een museale instelling waar het object beter tot zijn recht komt en in het verzamelbeleid past.

Afbeelding, objectnummer	Titel, vervaardiger	Cijfer	Verantwoording	Opmerkingen
 GM 07333	Fauteuil, Onbekend	2	18e eeuwse mahonie stoel, rond 1780-1790. Staat: zwaar beschadigd, een arm ontbreekt voorpoot ontbreekt. Stoffering niet origineel zit vering in, schade van motten. Veiling waarde: nihil. Historisch waarde: laag, eenling. Waarschijnlijk ooit set geweest van 12 stoelen bv.	
 GM 07316	Kabinet, Onbekend	3	Mahonie gefineerd kabinet, 18de eeuw. Staat: is redelijk kromgetrokken paneel, kleine fineer schade. Een lade trekker ontbreekt linksboven. Historische waarde: laag, er zijn er heel veel van, wel een iets afwijkend model, met schrijflade. Veiling waarde: €500-1000	

 GM 07332	Fauteuil, Onbekend	3	Laat 19de eeuw, navolger 18de -eeuws model. Iepenhout waarschijnlijk in NL gemaakt. Staat: is goed met wat schade aan de armleuningen en motten schade aan de zitting. Veiling waarde: enkeling, rond de €250. Historische waarde is laag. Wanneer afgebeeld op tekening of schilderij dan meer waarde.	
 GM 07339	Tafel, Onbekend	3	18de -eeuws model, 19de -eeuwse navolger of heel erg gerestaureerd. Waarschijnlijk 19de eeuw. Staat: is goed. Veiling waarde: €400-500. Historische waarde: laag. Gebruikerswaarde: laag. Regionaal - nationaal: laag.	
 GM 10428	Porseleinkast, Onbekend	4	Midden 18de -eeuws meubel, met latere marquetterie (rond 1900) tot vitrinekast verbouwd kabinet, beslag is vervangen. De kuif is mooi. Staat: matig. Historische waarde: laag, Regionaal-nationale waarde: laag. Gebruikerswaarde: laag. Veiling waarde: laag.	

 GM 10433	Rankenkast, Onbekend	3	Eikenhout met palissander fineer, rond 1680 vierde kwart 17de eeuw. Staat: matig, vochtschade, fineerschade, snijwerk ontbreekt bij het slot. Historische waarde: laag. Regionaal-nationaal waarde: laag. Veiling waarde: laag €500-1000. Gebruikerswaarde: laag.	
 GM 10434	Buffet, Onbekend	5	18de -eeuws klapbuffet rond 1790. Satijnhout, purperhart, rozenhout Staat: is redelijk, afwerking is slecht. Historische waarde: redelijk algemeen. Regionaal-nationale waarde: gemiddeld. Gebruikerswaarde: laag Veiling waarde: €3000-8000	
 GM 10435	Kamergemak, Onbekend	5	Begin 19de eeuw, compleet, eiken met mahoniefineer. Staat: is goed. Historische waarde: gemiddeld, kamergemak is compleet. Weinig complete kamergemakken uit die tijd. Regionaal/nationale waarde: laag Veiling waarde: nihil.	
	Kaptafel, Onbekend	3	Eind 18 begin 19de eeuw. Eikenhout met mahoniefineer. Compleet. Staat: is redelijk, beslag is gebroken en los.	

GM 10436			Historische waarde: laag tot gemiddeld er is weinig aan gedaan waardoor redelijk oorspronkelijk. Regionaal/nationale waarde: laag Veiling waarde: laag €750	
 GM 10445	Vitrine tafel, Onbekend	3	Eind 19de eeuw. Compleet. Staat: goed Historische waarde: laag Regionaal/nationaal: laag Veiling waarde: laag.	
  GM 10448	Taboeret, Onbekend	4	18de eeuw, Frans, bekleding van later datum maar de stoffering is hoogst waarschijnlijk oorspronkelijk, volledig overschilderd, iepenhout. Staat: redelijk, veel oude houtworm sporen, mist wiel. Historische waarde: gemiddeld. Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: gemiddeld	Ensemble met kussen en stoel die op Zypendaal staan GM 10446
 GM 10449	Bergère, Onbekend	3	Frans, derde kwart 18 of 19de eeuw, notenhout. Staat: is redelijk, schade in de stoffering, afspringen verf. Historische waarde: laag Regionaal- nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	

 GM 07317	Kast, Onbekend	4	Tweede helft 17de eeuw, palissander. Staat: redelijk. Historische waarde: laag. Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: €1000	
 GM 4000.941	Tafel, Onbekend	3	Nederlands rond 1800. Staat: slecht Historische waarde: laag Regionaal/nationaal: laag Veiling waarde: laag	
 GM 10437	Toilettafel, Chapuis, Jean-Joseph	7,00	1810-1815, 19de eeuw, compleet is getempeld daardoor commercieel interessant. Staat: is goed, ontbrekend beslag, oude houtworm aantasting. Historische waarde: gemiddeld, Chapuis is wel belangrijke Belgische meubelmaker. Regionaal-nationale waarde: gemiddeld internationaal Belgisch, er zijn er meer gemaakt. Veiling waarde: €5000-10.000	

1. Beyond Repair

Deze objecten zijn in zeer slechte staat en hebben een zeer lage waardering ontvangen. Daardoor volstaat alleen een korte vermelding op de afstotingsdatabase voor het besluit tot vernietiging. Echter wordt er gekeken of dat deze twee kamerschermen in aanmerking komen als educatie materiaal voor de opleiding conservering en restauratie papier aan de UVA.

 JB 024	Kamerscherf, Onbekend	3	18de eeuws 10-delig kamerscherf, met chinoiserie voorstellingen op leer geschilderd. Staat: zwaar beschadigd (total loss)	Er wordt gekeken of dat deze twee kamerschermen ter educatie naar de conservering en restauratie opleiding
---	--------------------------	---	--	--

			Historische waarde: door de slechte staat laag. Regionaal-nationaal waarde: gemiddeld, Nederlands/Engels	papier aan de UVA kunnen.
 JB 025	Kamerscherm, Onbekend	3	8-delig kamerscherm, met chinoiserie beschildering op papier. Staat: zwaar beschadigd (total loss) Historische waarde: door de slechte staat laag. Regionaal-nationaal waarde: gemiddeld	

Voorgenomen besluit tot afstoting

Deelcollectie: legaat Ver Huell

<i>Reden tot afstoting</i>	Een groot deel van deze objecten is al jaren niet meer tentoongesteld en zullen waarschijnlijk in de toekomst ook niet meer tentoongesteld gaan worden. Daarnaast is een deel in slechte staat. Bovendien bevat deze deelcollectie enkele grote objecten die veel ruimte in nemen in het depot.
<i>Aantal objecten</i>	37
<i>Clusters</i>	Legaat: 37 objecten Plaatsen op de afstotingsdatabase Beyond repair: 1 Vernietigen
<i>Waardering</i>	De waardering van de objecten is gebaseerd op verschillende waarderingskaders. Deze zijn samengevat tot een eindcijfer die de algemene waardering van het object weergeeft. In de bijlage is de complete waarderingstabel opgenomen waarin te zien is hoe het eindcijfer tot stand is gekomen. Bij elk object is ook een verantwoording opgenomen. Op basis hiervan kan een besluit tot afstoten worden genomen.
<i>Waarderingskaders</i>	Museale waardering <i>Hieronder valt de gebruikswaardering binnen Museum Arnhem, de regionale of nationale relevantie en de toestand van het object.</i> Cultuurhistorische waardering <i>Hieronder valt de historische waarde, de herkomstwaarde en de ensemble-waarde.</i> Sociaal Maatschappelijke waardering <i>Hieronder valt de artistieke waarde, de informatieve waarde en de belevingswaarde.</i>
<i>Waardering uitgevoerd door</i>	Museale waardering: Roos Otten Cultuurhistorische waardering: Michiel van den Ent(meubels) en Liesbeth Van Ravels (textiel) Sociaal Maatschappelijke waardering: Michiel van den Ent (meubels) en Liesbeth Van Ravels (textiel)

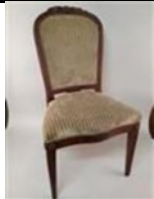
1. Legaat Ver Huell

Deze objecten zijn verworven door het museum als legaat. Voor deze objecten is naast juridisch ook onderzoek gedaan naar de erfgenamen. Het betreft dus eigendom van de gemeente en wordt daarom, na goedkeuring, op de afstotingsdatabase geplaatst. Op deze manier kan het hopelijk overgedragen worden aan een museale instelling waar het object beter tot zijn recht komt en in het verzamelbeleid past.

Afbeelding, objectnummer	Titel, vervaardiger	Cijfer	Verantwoording	Opmerkingen
 GM 02256	Tafel, Onbekend	3	Nederlands, 1670 Staat: slecht Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag €50	
 GM 11051	Stoel, Onbekend	4	lepenhout, stoffering niet oorspronkelijk. Laatste kwart 18de eeuw. Staat: redelijk, armleuningen sleets. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 00805	Linnenkast, Onbekend	4	1800, beslag op alle laden is vervangen. Staat: redelijk, slechte plekken in de afwerking, rechterzijkant is grotendeels opnieuw gefineerd. Oorlogsschade? Aan de rechterkant Historische waarde: laag. Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 02013	Tafel, Onbekend	4	1780, satijn, esdoorn, rozen purperhart, hulsthout en Lakpaneel Staat: slecht Historische waarde: laag, door marquetterie wel leuke tafel alleen slechte toestand van invloed op waardering. Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	

 GM 02075	Tafel, Onbekend	4	Eiken, gebeitst peren, rozenhout eind 19de eeuw 1870. Staat: redelijk. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 02240	Tafel, Onbekend	4	Midden 19de eeuw, blad massief mahonie & mahoniefineer stam/plint is eiken en zacht hout- Staat: matig, blad is losgekomen van de bladrand. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 02255	Kunstkast, Onbekend	4	Antwerps 17de eeuw, gebeitst peren, ebbenhout en binnenwerk, eiken-populieren combinatie. Veel geproduceerd in Antwerpen destijds. Staat: slecht, veel missende delen en beschadigingen. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 02258	Armstoel, Onbekend	5	Notenhout, 3de kwart 17de eeuw. Staat: Redelijk, oude houtworm sporen. Hierdoor verzwakt. Eerdere restauraties. Historische waarde: gemiddeld Regionaal-nationaal waarde: nationaal gemiddeld Veiling waarde: laag	

 GM 00807	Penanttafel, Onbekend	4	19de eeuw 1840, eiken met mahoniefineer, vraag is of dat de lijstjes er oorspronkelijk op horen. Staat: goed, ontbreekt stukje lijstwerk rechtsachter. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 02222	Stoel, Onbekend	3	lepen stoelen, laatste kwart 18 de eeuw, stoffering en bekleding niet origineel, flink gerestaureerd, Staat: redelijk Historische waarde: laag. Regionaal/nationaal: laag. Veiling waarde: laag	De acht stoelen GM 2222-2224, GM 2246-2248 en GM 3901-3902 zijn identiek en horen bij elkaar. Bovenstaande nummers behoren tot één set en zullen ook als set op de afstotingsdatabase worden geplaatst GM 11042-11046 zijn (mogelijk) replica's. GM 11047-11057 zijn nagmaakt van eikenhout. Ook deze zullen als twee aparte sets worden geplaatst op de afstotingsdatabase.
 GM 02223	Stoel, Onbekend	3		
 GM 02224	Stoel, Onbekend	3		
 GM 02246	Stoel, Onbekend	3		
 GM 02247	Stoel, Onbekend	3		
 GM 02248	Stoel, Onbekend	3		

	Stoel, Onbekend	3		
GM 03901				
	Stoel, Onbekend	3		
GM 03902				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	Kopie van set acht stoelen GM 2222-2224, GM 2246-2248 en GM 3901-3902 zijn identiek en horen bij elkaar. GM 11042-11046 zijn (mogelijk) replica's. GM 11047-11057 zijn nagemaakt van eikenhout.
GM 11042				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
GM 11043				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
GM 11044				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
GM 11045				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag g	
GM 11046				

 GM 11047	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11048	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11049	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11050	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11052	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11053	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
 GM 11054	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	

GM 11056				
	Stoel, Onbekend	2	Staat: zwaar beschadigd Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	Beyond repair
GM 11057				
	Stoel, Onbekend	3	Staat: redelijk Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: laag Veiling waarde: laag	
GM 11055				

Afbeelding, objectnummer	Titel, vervaardiger	Cijfer	Verantwoording	Opmerkingen
 GM 03299	Paar Kousen, Onbekend	5	Past bij de kniebroeken qua ensemble. Duidelijk beeld van de goede klasse, werd ook in de 19de eeuw nog gedragen. Misschien vrouwen sokken? Sokken van zijn moeder? Staat: redelijk, naad bij hak ingenaaide zool. Deels geborduurd, tricot steek en ajour. Enkele reparaties. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: regionaal	
 GM 03301	Kousen, Onbekend	4	Past bij de kniebroeken qua ensemble. Duidelijk beeld van de goede klasse, werd ook in de 19de eeuw nog gedragen. Staat: redelijk, Kwetsbaar materiaal, paar vlekken. Paar oude reparaties, ingeweven motief op de kuit. Historische waarde: laag	

			Regionaal-nationaal waarde: regionaal	
 GM 03302	Herenvest, Onbekend	5	Staat: redelijk, rug is vies en gedeformeerd van twee lagen linnen, voering van de voorkant is een zijdekeper, Voorpand is goed kan tentoongesteld worden, mooi gouddraad borduurwerk. Alle knopen zitten er nog aan. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03303	Heren kniebroek gala, Onbekend	4	Staat: redelijk, achterzijde zitvlak vervuild, knopen zijn compleet, vervorming van de kniebanden met goudborduurwerk, satijn, deels gevoerd en verstevigd met linnen. Alleen voorkant is presentabel. Historische waarde: laag, mede door de staat Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03304	Klepbroek, Onbekend	5	Klepbroek van crème satijn met zilverdraad. Staat: redelijk, verontreinigd, intensief gedragen is een kwetsbare stof, eikenblad motief, knopen zijn compleet is wel bijzonder, versteviging met linnen. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: geen	

 GM 03305	Vest, Onbekend	3	Welllicht maskerade, Omdat het band niet klopt kopje op zijn kop. Staat: zwaar beschadigd, verontreinigd, blauwe stof heel zwak, ingeweven stof, drie knopen zijn compleet, ongeverfd linnen met opstaande kraag, achterkant lintjes om aansluitend te maken. Conditie stof is slechter dan andere stukken in dit legaat. Historische waarde: laag, mede door de staat. Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03306	Vest, Onbekend	3	Welllicht maskerade, Omdat het band niet klopt kopje op zijn kop. Staat: zwaar beschadigd, verontreinigd, blauwe stof heel zwak, ingeweven stof, ongeverfd linnen met opstaande kraag, achterkant lintjes om aansluitend te maken. Conditie stof is slechter dan andere stukken in dit legaat. Historische waarde: laag, mede door de staat. Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03307	Tuniek, Onbekend	3	Gewatteerde tuniek met rode embleem waarop afgebeeld een leeuw. Staat: zwaar beschadigd, zijde is in slechte staat en teer het is nog niet hard, met originele haakjes, trensjes zijn bijna	

			allemaal kapot, rode embleem afgegrasd door motten. Historische waarde: laag, mede door de staat. Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03308	Jas, Onbekend	4	Jas van crème satijn Staat: redelijk, verkleuringen, knopen met koordje aangezet is dus ouder, knopen op mouwen vrijwel compleet, sluiting midden voor restanten van knopen waarvan er maar een compleet is. De maat is groter. Zijde satijn, veel vlekken in de linnen voering. Past bij hemd gm 03312. Bij de linkermouw ontbreekt een knoop, de linkermouw is eigenlijk een rechter mouw. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: geen	
 GM 03312	Vest, Onbekend	5	Wit vest met korte mouwen en knopen. Staat: redelijk, verontreinigd, maar kan goed gewassen worden, enkel knopen missen hun stenen, glasstenen, simpel van snit. Bijzonder object door de knopen, met de hand genaaid. Historische waarde: laag Regionaal-nationaal waarde: geen	

GM 03657

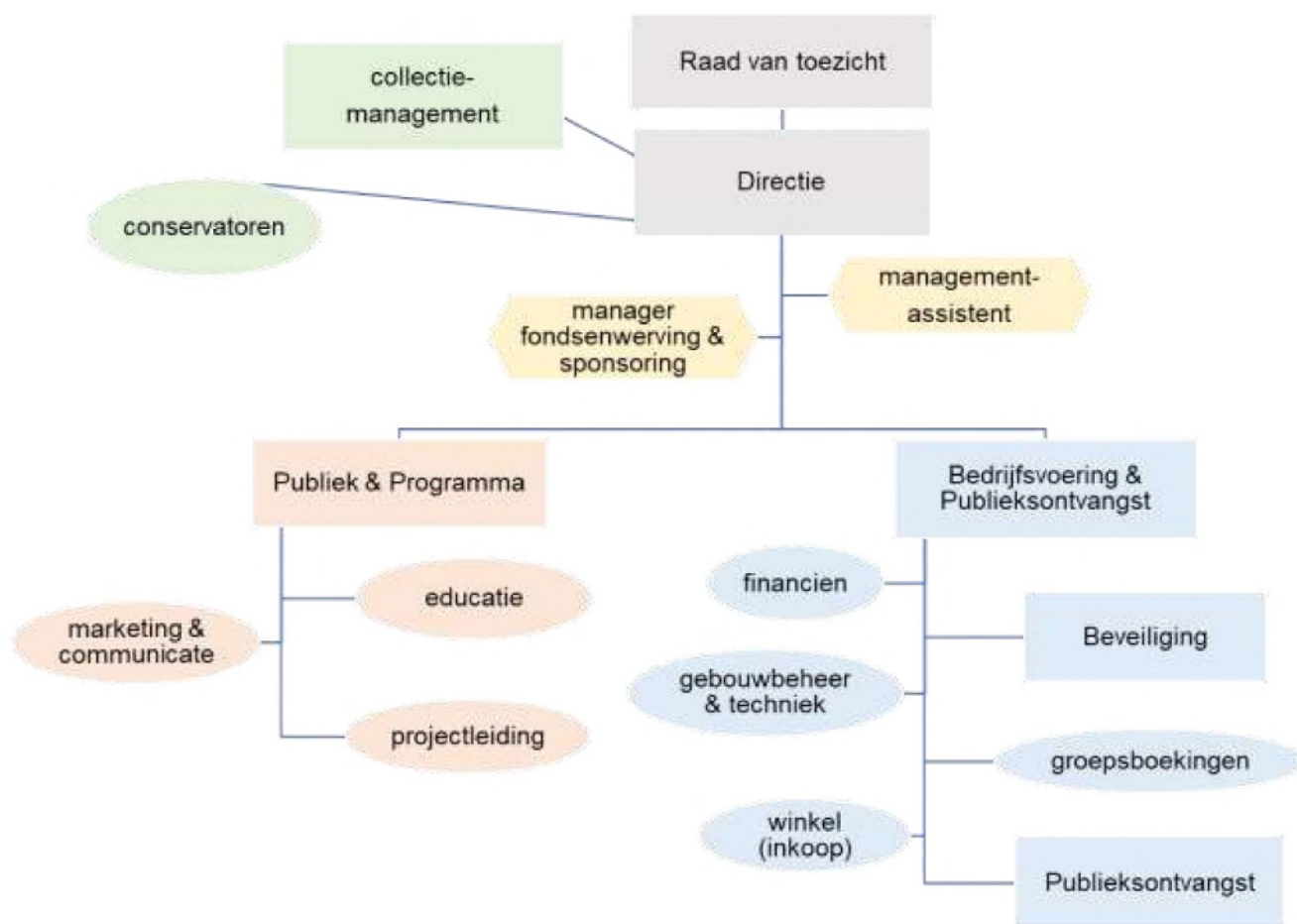
Muilen,
Onbekend

2

Twee muilen met leren
zool en textiele
bovenzijde in grijswit
streep motief.
Staat: zwaar beschadigd,
beide muilen zijn
verontreinigd, versleten,
gescheurd en verkleurd.
In de zool en voetbed zijn
gaatjes aanwezig.
Afkomstig uit Marokko
van een reis wellicht?
Leer overtrokken met
zijde deels van hout.

Historische waarde: laag,
mede door de staat.
Regionaal-nationaal
waarde: geen

BIJLAGE D: ORGANOGRAM MUSEUM ARNHEM

BIJLAGE E: TOELICHTING UITPUTTING SPECIFIEKE TRAJECTEN

PENVOERDERSCHAP '025 MAKELAAR'

In 2020 is Museum Arnhem aangewezen als penvoerder in een samenwerking tussen gemeente Arnhem, gemeente Nijmegen, provincie Gelderland, Cultuurnetwerk Arnhem en Cultuurnetwerk Nijmegen met als doel de inhoudelijke samenwerking binnen het 025-netwerk verder uit te bouwen. Hiervoor is door de samenwerkende partners een budget beschikbaar gesteld en een functionaris (025 makelaar) aangesteld; deze functionaris was tot voorjaar 2022 in tijdelijke loondienst van Museum Arnhem. Museum Arnhem is beheerder van het budget. De beschikbaar gestelde baten zijn op het niveau van de begrote bestedingen in dit penvoerderschap. In 2023 heeft vanuit dit budget beperkt financiering plaatsgevonden. Overschotten uit beschikbare middelen blijven geactiveerd onder 11. Nog te besteden subsidies en bijdragen onderdeel *Nog te besteden subsidies en bijdragen Penvoerderschappen*. Per 31 december 2023 is nog € 59.497 beschikbaar.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Baten				
Benutting projectfinanciering 025 Makelaar	6.857	20.000	22.103	77.956
	<u>6.857</u>	<u>20.000</u>	<u>22.103</u>	<u>77.956</u>
Lasten				
Makelaar 025 werkgeverslasten	-	20.000	15.709	41.053
Makelaar 025 uitgaven	6.857	-	6.394	36.903
	<u>6.857</u>	<u>20.000</u>	<u>22.103</u>	<u>77.956</u>
Resultaat 025 Makelaar	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

PENVOERDERSCHAP 'ONTGRENZEN'

In 2020 is Museum Arnhem aangewezen als penvoerder voor een groter, meerjarig samenwerkingsproject: 'Ontgrenzen'; een vierjarige samenwerking met het Valkhof Museum, mede gefinancierd vanuit de Basis Infrastructuur van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De partners zijn deze samenwerking voor de periode 2021 tot en met 2024 aangegaan om hun collecties via nieuwe presentaties, verhalen en verbindingen toegankelijk te maken voor het publiek van de toekomst. 'Ontgrenzen' resulteert jaarlijks in een tentoonstelling, alternerend in een van de musea van de samenwerkende partners; vier achtereenvolgende projecten, telkens met een specifieke doelgroep. Hieronder een weergave van de gerealiseerde lasten (en benutte dekking) in 2021 tot en met 2023, zoals deze via Museum Arnhem (penvoerder) zijn geadministreerd.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Baten				
Benutting projectfinanciering 'Ontgrenzen'	332.521	274.000	360.550	111.667
	<u>332.521</u>	<u>274.000</u>	<u>360.550</u>	<u>111.667</u>
Lasten				
Ontgrenzen 1 uitvoering deelprojecten met public in residence				
co-curatoren/public in residence	-	70.000	13.800	1.950
projectleiding	41.552	36.400	48.201	54.075
additionele tentoonstellingsvormgeving + inrichting	204.073	25.000	202.007	-
specifieke marketing & communicatie	14.438	20.000	1.813	4.010
publieksoverdracht en programma	5.746	30.000	4.348	-
reis- en onkosten	-	2.500	1.872	1.150
Subtotaal	<u>265.809</u>	<u>183.900</u>	<u>272.040</u>	<u>61.185</u>
Ontgrenzen 2 expertise en kennisontwikkeling doorlopend				
focusgroepen/doelgroepenonderzoek	32.559	25.000	39.876	11.507
procesbegeleider (incl. evaluatie)	35.965	52.000	39.189	38.481
publieksonderzoek/enquêtes	-	-	-	-
trainingen	-	5.000	-	-
algemene kosten (accountant, reiskosten procesbegeleider)	10.062	8.100	9.445	494
Subtotaal	<u>78.586</u>	<u>90.100</u>	<u>88.510</u>	<u>50.482</u>
Totaal Lasten	<u>344.396</u>	<u>274.000</u>	<u>360.550</u>	<u>111.667</u>
Resultaat 'Ontgrenzen'	<u>-11.875</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

De beschikbaar gestelde baten zijn op het niveau van de bestedingen in dit penvoerderschap, met uitzondering van het jaar 2023. In dat jaar is een begroot tekort ten aanzien van de financiering gerealiseerd in de door Museum Arnhem georganiseerde tentoonstelling 'How Dare You Make Me Feel This Way'; Museum Arnhem heeft dit tekort uit eigen middelen gefinancierd.

Overschotten uit beschikbare middelen zijn geactiveerd onder 11. Nog te besteden subsidies en bijdragen, onderdeel; *Nog te besteden subsidies en bijdragen Penvoerderschappen*. Per 31 december 2023 is nog € 60.174 beschikbaar; wat in de resterende looptijd van de BIS-periode 2021-2024 met gecommuniceerde uitloop i.v.m. corona, zal worden besteed. Museum Arnhem heeft als penvoerder structureel overleg met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de voortgang en verantwoord inhoudelijk en financieel separaat in aanvulling op de informatie in deze jaarrekening.

BIJLAGE F: TOELICHTING UITPUTTING INVESTERINGSPROJECTEN

Ten behoeve van de herinrichting van het Museum, de organisatie van de openingspresentaties, de heropeningsactiviteiten, de verhuizing van de collectie en bijkomende kosten heeft Museum Arnhem in aanloop naar de herinrichting in 2022 een Investeringsbegroting opgesteld waarin de financieringsbronnen en uitgaven op deze projecten zijn gespecificeerd. Deze projecten vallen buiten de reguliere exploitatie en zijn derhalve als zodanig in de exploitatierekening opgenomen en in deze bijlage nader toegelicht.

In totaliteit waren deze Investeringsprojecten begroot op € 3,2 mio, waarvoor de onderliggende financiële dekking was gerealiseerd en op de balans zijn geactiveerd. Deze financiële middelen zijn opgebouwd uit (o.a.) bestemmingsreserves, reservering van subsidies tussen 2017 en 2021 (o.a. VriendenLoterij), aanvullende fondsenwerving en reservering van subsidie van gemeente Arnhem (Toekomstige Investeringsverplichtingen). Uitgaven in het verlengde van de Investeringsprojecten zijn gestart in 2021 en op maandbasis gematched vanuit beschikbaarstelling van hiervoor gereserveerde middelen.

Een deel van de uitgaven heeft betrekking op investeringen die als Materieel Vast Actief kunnen worden geclassificeerd. Dit deel van de uitgaven is via de balans (Zie Toelichting Balans 1. Materiele Vaste Activa) en de directe verrekening van beschikbare financiering afgehandeld; deze mutaties komen niet terug in de exploitatierekening.

Het deel van de uitgaven die geen betrekkingen hebben op investeringen in Materieel Vast Actief zijn verbijzonderd in de exploitatierekening verantwoord. Hieronder een overzicht van de investeringen, uitgesplitst naar 'gerelateerd aan Materieel Vast Actief' en 'Exploitatie'.

	Project begroting	Project realisatie	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€	€
Baten					
Benutting eigen bijdrage					
Investeringsprojecten		367.411	-	203.427	163.984
Benutting Toekomstige					
Investeringsverplichting					
Investeringsprojecten		1.169.898	41.396	1.005.583	122.918
Benutting Investeringsverplichting					
Verhuizing		75.000	-	-	75.000
Benutting Investeringsverplichting					
geschenk gemeente Arnhem		-	-	-	-
Benutting reservering					
VriendenLoterij		889.908	93.775	720.578	75.555
Benutting subsidies/bijdragen					
overige fondsen		627.486	-	542.313	85.173
	<u>3.167.423</u>	<u>3.129.703</u>	<u>135.171</u>	<u>2.471.901</u>	<u>522.631</u>

	<u>Project begroting</u>	<u>Project realisatie</u>	<u>Realisatie 2023</u>	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
	€	€	€	€	€
Uitgaven op projectniveau					
Tuininrichting - MVA			-	295.258	20.000
Tuininrichting - exploitatie	472.104	422.403	-	79.168	27.977
Interieur - MVA			-	576.733	25.674
Interieur - exploitatie	563.000	700.275	-	45.220	52.648
Facilitair - MVA			-	69.244	29.899
Facilitair - exploitatie	202.970	155.574	360	53.911	2.160
Horeca-apparatuur - MVA			-	61.887	74.575
Horeca-apparatuur - exploitatie	117.165	144.315	-	7.853	-
Openingspresentaties - MVA			-	59.342	118.674
Openingspresentaties - exploitatie	1.055.500	1.151.119	54.298	850.775	68.030
Opening en openingscampagnes - MVA			-	9.500	-
Opening en openingscampagnes - exploitatie	203.300	209.252	-	194.537	5.215
Verhuizing collectie - MVA			-	-	9.180
Verhuizing collectie - exploitatie	235.400	253.890	-	169.228	75.482
Verhuizing overig - MVA			-	-	-
Verhuizing overig - exploitatie	27.500	46.519	768	32.634	13.117
Onvoorzien - MVA	290.484	4.000	4.000	-	-
Onvoorzien - exploitatie	-	179.965	80.054	99.911	-
	<u>3.167.423</u>	<u>3.267.312</u>	<u>139.480</u>	<u>2.605.201</u>	<u>522.631</u>
Resultaat Investeringsprojecten	<u>-</u>	<u>-137.609</u>	<u>-4.309</u>	<u>-133.300</u>	<u>-</u>

Bij aanvang van het boekjaar 2023 was ruim 665.000 euro beschikbaar voor resterende investeringsvraagstukken. In 2023 is 139.480 euro aan uitgaven gerealiseerd vanuit de eigen investeringsbegroting. In het verlengde van onzekerheden op gebied van (de impact van) loon- en prijsstijgingen en onduidelijkheid ten aanzien van compensatiemogelijkheden, is in 2023 beperkt vanuit de resterende investeringsbegroting gerealiseerd.

Van de gerealiseerde uitgaven heeft 54.298 euro betrekking op de continuatie van één van de openingspresentaties: OPEN!. Voor dit project is nog ruim 130.000 euro in de balans beschikbaar; dit project wordt gecontinueerd in 2024.

Het overige betreft met name de inzet van:

- advies en interim-management op het gebied van herstructurering van Café Pierre en
 - advisering op en begeleiding van trajecten die nog aan de bouw en investeringsprojecten gerelateerd zijn.
- Voor nog niet uitgevoerde eigen investeringen vanuit de investeringsbegroting is nog ruim 211.000 euro in de balans beschikbaar.

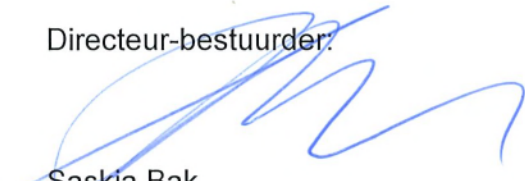
Van de uitgaven vanuit de investeringsbegroting in 2023 is:

- € 4.000 afgehandeld via het Materieel Vast Actief in de balans;
- € 135.480 afgehandeld via verbijzondering die is toegevoegd aan de exploitatierekening.

In de periode 2021-2023 is daarmee 3,267 mio euro van de Investeringsbegroting gerealiseerd; 100.000 euro boven de oorspronkelijke begroting.

Ondertekend in Arnhem, op 19 maart 2024

Directeur-bestuurder:

Saskia Bak

Raad van toezicht:

Margreet Blaisse
Voorzitter

p/o Corinne Casseres

Mirjam Blott

p/o Eelco Schwartz

7. Controleverklaring accountant

Aan de raad van toezicht en de directie van
Stichting Museum Arnhem
Utrechtseweg 87
6812 AA ARNHEM

Arnhem, 19 maart 2024
Kenmerk: 68400/HG/26105

Betreft: CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2023****Ons oordeel**

Wij hebben de in deze jaarstukken op pagina 24 tot en met 47 opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2023 van Stichting Museum Arnhem te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken 2023 opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museum Arnhem op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen 2021-2024, de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 en de bepalingen krachtens de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de geconsolideerde jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies Instellingen 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controleinformatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de raad van toezicht;
- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van toezicht en de directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de raad van toezicht en het bestuursverslag in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de geconsolideerde jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024, de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 en de bepalingen krachtens de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De directie is ook verantwoordelijk voor

het rechtmatig tot stand komen van de in de geconsolideerde jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen, in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en de Algemene subsidieverordening Arnhem 2016.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controleinformatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Met vriendelijke groet,
DDJ Accountants B.V.

J.H.B. Geurtsen AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controleinformatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controleinformatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controleinformatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.